КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, цхьаьнакхета!

ШОАТТА, 20 ЯНВАРЬ. 1968 шу. № 9 (4488). Мах 2 кап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советан Министрий Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

Лаккхача къахьегама толамашца хIадоладаьл керла шу Грозненски мехкдаьтта чахдоаккхача завода № 1—2 йолча установка технологаша. Установка сменашта юкъе дьржача социалистически ядьe хьалхадаьтт оператор Бурлаенко Иван керте латтача смена коллектив. Январа хьалхарча ах бетта задани 101,2 процент кхоачашйай. Цига хьинаре къахьегарца белгалбаьйна ба технологаш Тимкина, Переверзева, кхыбараш.

Сурта тIа: (аьрдехьара аьттехьа) оператор И. Бурлаенко, операторагIонча А. Тимкина, установка начальник М. А. Абасалиев, операторагIонча Н. Переверзева.

В. Добычева сурт.

КПСС ГРОЗНЕНСКИ ГОРКОМА ПЛЕНУМ

Конференци чаккхьлнначул тIехьагIа хиннача КПСС Грозненски городской комитета керлача составе пленуме организационни дешаш къоастадир.

Пленумо хержаб: КПСС горкома хьалхарча секретараллен бюро членаллен нов. С. В. Синельников, КПСС горкома шоллагIча секретараллен бюро членаллен нов. А. Я. Давыдов, КПСС горкома секретараллен бюро членаллен нов. С. О. Зоев. КПСС горкома бюро членалла хержаб ну. П. С. Истомин, В. А. Цызман, П. Н. Громов, Г. И. Инаркаев, В. И. Байбик, А.-Г. С. Дзортов, В. Н. Стадников, Г. Ф. Пальчиков.

Пленумо организационни отдела заведующелла чIоагIдаьь В. А. Цызман, пропаганди агитаци отдела заведующелла — нов. А. В. Чешенко, промышленно-транспортни отдела заведующелла — Б. С. Врещенко, КПСС горкома административни торгово-финансови органий отдела заведующелла нов. Н. Н. Кудрявцев.

КПСС городской комитета партийни комиссе председателалла чIоагIдаьь нов. В. М. Радкевич.

* * *

Эттара хьалхагIа хиннача ревизиони комиссе организационни заседане председателалла хержав нов. И. Ф. Мутовин.

ПАРТЕ ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ КОМИТЕТА СОСТАВ

ПАРТЕ ГОРОДСКОЙ КОМИТЕТА ЧЛЕНАШ

АБДУРАХМАНОВ А. А.
АГАБАЛЯН Г. А.
АПРЯТКИН С. С.
АСХАБАЛИЕВ А. А.
АХМАТХАНОВ З. И.
БАННИКОВА Д. Е.
БАЙБИК В. И.
БАЗАЕВ В. М.
БЕЛЯЕВ О. С.
БЕРЕШПОЛОВА А. В.
БОЙКО А. С.
БОКОВ С. Х.
БОРИСОВА Л. В.
БРЕЩЕНКО Е. М.
БРЕСЛАВСКИЙ Б. И.
БУЦЫГИН А. А.
БУЛАТОВ Н. П.
БУДГЕР И. М.
ВАСЮКОВ А. И.
ВОВЧЕНКО Л. С.
ВОРОНИН Б. С.
ГАВРИЛЕНКО А. К.
ГАВРИШ Г. К.
ГАИРБЕКОВ М. Г.
ГАЛКОВА Г. Ф.
ГОЙГОВ Р. А.-Г.
ГОЛОВЕНКО В. Д.
ГОРОБЕЦ Л. И.
ГРОМОВ П. Н.
ДЗОРТОВ А.-Г. С.
ДАВЫДОВ А. Я.
ДОЛАКОВА Ф. И.
ДАВЫДОВА Е. И.
ЖИХАРЕВ Н. Н.
ЖИВОДРОВ В. И.
ЖУЛЕВ Н. Я.
ЗАБЕЛИН К. С.
ЗАХАРОВА А. В.
ЗИНУРЬЕВ И. Д.
ЗОЕВ С. О.
ИНАРКАЕВ Г. И.
ИСТОМИН П. С.
КОЛОМИЕЦ И. С.
КАМЫШОВА Н. Н.
КАРЕЗИНА Е. Н.
КАМАЛОВА Р. М.
КАЛМЫКОВ В. Х.
КЫЧИКОВА В. А.
КАЦЕВМАН И. Г.
КРАСНИЦКАЯ Л. Г.
КОЛЕСНИКОВ Н. К.
КРИКОРЯН Ю. С.
КОСТЮЧЕНКО И. И.
КУДРЯВЦЕВ Н. Н.
КУЗНЕЦОВ А. К.
ЛАЗАРЕВ И. Т.
ЛАТЫШЕВ П. И.
ЛЯПИНА В. М.
МАЛЫХИН Э. А.
МАМАЕВ М. А.
МАГОМАДОВ Ш. М.
МЕДВЕДЕВ В. М.
МИНАЕВ П. И.
МЯКИЕВ А. А.
ПАЛЬЧИКОВ Г. Ф.
ПАНЧЕНКО Я. А.
ПРОНИН И. А.
ПАСКАЕВ Б. Х.
ПЕТРОСОВ С. Ц.
РЕБРОВ В. П.
РОЗЕНЗАФТ Я. И.
РАДКЕВИЧ В. М.
САЛТАМАКОВ Р. М.
СЕЛИЦКИЙ П. Е.
СИНЕЛЬНИКОВ С. В.
СИНЕЛЬНИКОВ В. Н.
СТАДНИКОВ В. Н.
СУХАРЕВ Г. М.
СЛЕСАРЕВ В. П.
ТОНКОНОГОВ П. М.
ТУРАПИН В. С.
ТУРЛОВ Р. А.
ТЕМИРБУЛАТОВ Л. Т.
ЦАДАЕВ А.
ЦЫЗМАН В. А.
ЧЕШЕНКО А. В.
ШИРЯЕВА М. Г.
ШИРЯЕВА Л. П.
ЭПЕНДИЕВ Ш. Ш.
ЯРОВАЯ Н. М.
ЯНДИЕВА З. А.

ПАРТЕ ГОРОДСКОЙ КОМИТЕТА ЧЛЕНАЛЛА КАНДИДАТАШ

АЖИЕВ С. Ш.
АЛБАСТОВ И. А.
АУШЕВ М.-Г. И.
АРУТЮНОВ Т. А.
БЕКЕТОВА Н. И.
ГРАЧЕВ Б. А.
ДОРОШЕНКО Н. П.
ДУБИНИН Е. Н.
ЖУЧКОВ А. М.
ЗАВОДСКАЯ Н. Н.
ИЛЬЧЕНКО Л. И.
КАЧАРОВ С. Н.
КРИВОНОСОВА Н. Ф.
КОЛЮБАЕВ В. А.
ЛИСКОВ А. Н.
ЛЬЯНОВА Х. Б.
МАГОМАДОВ М. М.
НАСУХАНОВ Л. А.
НАДИРОВ А. А.
ОСИПЕНКО Н. Ф.
ПОДНЕБЕННЫЙ Н.
ПЛОТНИКОВ Н. А.
САДЫКОВ Р. Ж.
САЛАМОВ А.-Х. А.
СИНЯЕВ И. Н.
СЕЛИВАНОВА Т. А.
СТЕХАНЮК В. Н.
ХАЦИЕВ Л. И.
ШАПОВАЛЕНКО Н. Н.
ШАМИЛЕВ Х. М.
ЯКУБОВ И. А.

РЕВИЗИОННИ КОМИССЕ СОСТАВ

БАТАЕВ М. П.
ГЕРАСИМЮК В. А.
ГОРБУНОВ М. М.
ГОЛИКОВА И. Ф.
ЕРМИЗИН Е. Н.
МУТОВИН И. Ф.
ОЗДОЕВ К. И.
ТАРАБАНОВ Н. Н.
ЧИГРИНА Р. Н.
ШАМИЛЕВА Х. М.
ШУЛЬГА В. М.

ЛЕНИНГРАД. КПСС ЦК, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракх лелаеча Балтийски завода кемаш дераша В. И. Ленин вина дийнахь дена 100-гIа шу дизара сийна тIайийцад пхе шера план ханал хьалха кхоачешъяра декхар. ХIана заводе хьаден латт керда кемаш. 54 эзар тонн дозал хила дола «Балтика» тайпаха дола руда кхухьа керттера кема ханал хьалхе, 1968 шера дIалугIа лаьрхIад.

Сурта тIа: стапель тIара «Балтика» тайпаха дола руда кхухьа керттера кема.

И. Баранова сурт.
ТАСС фотохроника.

ЛЕНИНА ОРДЕНА «ГРОЗНЕФТЬ» ОБЪЕДИНЕНЕ БОЛХЛОШКА, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКИ БОЛХЛОШКЕИ ГIУЛАКХЕРЧА НАХАГЕИ

Деза накъостий!

Советски Союза Коммунистически парте областной комитето, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиумо Министрий Советан дег тIера декъадъюиц Ленина ордена «Грознефть» объединене мехкдаьттахой коллектив йоккхача къахьегама коталенца — республика истера чухь эггара хьалха дийнахьи буси дахкха мехкдаьтта 40 эзар тоннаге дIанхьачадарца.

Дукхаьча заводех латтача мехкдаьттахой коллектив ше кхо цо яш къахьегарах хьахиннар до из.

Мехкдаьтта промыслашна бокхха баьл бахь производствени процессашта комплекси автоматизаци механизаци яра гIуллакха. Iалашхате кIоаргачара дикача тайпа деза мехкдаьтта доалла моттигаш хьаьллаве, хIаьта ишта скважиний кьаьларча фондах дикагIа пайда эцаре тоьа хилийтар тIехьарча 10 шера мехкдаьтта доккхаьга 6,7-эзар попутни газ йоахкаьга 20-ная совгIан дегIадоаладе. Объединене предприятешца хьахиннад эггара а чаалханарча производствени проблемех лоархIаргIола болхлойи специалистийи кадараш. Планированеи экономически стимулированеи керлача системах боах а беш, болхлоаш, инженерно-технически болхлошеи гIулакхерча нахеи хаяна хьалха кхоачамаьа кердача пятилетка хьалхарча шин шера задани, цунна совгIа доаннахад 250 эзар тонн мехкдаьттаи 120 миллион кубически метр попутни мехкдаьтта гази.

НаргIрбойнахах хьаьнчараш — дIахо дегIадоаргIаргахилара, КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачашъяра зарх.

Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьттахой хьалхарча эргIанера декхар — скважинашта кIоарга тIехьIоарга бурув тахара тахханан технологи сихха карарзалар, мехкдаьтта лахачеи из доалла майдан карарзачеи кхы а чIоагIагIа болхам бар, республикина мехкдаьттан гази йоаккхаьта кхы а лакхдар.

КПСС областной комитета, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиум Министрий Совети чIоагIагIа тешаш я Ленина ордена «Грознефть» объединене мехкдаьттахошта кхы дIахо а шоаш кхо цо беш къахьегархилара, мехкдаьттан гази лахара методаш тоергахилара, болха экономически эффективность лакхьергахилара, хIаьта цунца цхьана вай мехка коммунизм хьаьлча деатIаш дола дакъа доалдергахилара.

Ше, деза накъостий, уйахцIона тахар, вахаре къахьегамен сиш доакхай толамаш дахар яш тхоа.

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМ | НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

УССР Iилмай Академе А. А. Богомольца цIерагIча физиологе института реанимаци лабораторе шай тайпара операци яьй цIи хезача советски патофизиолога биологически Iилмай доктора В. П. Демихова. Института болхлошца И. П. Адамейкоца, В. П. Дорощукаца, Ю. Ф. Герейца, Ф. Ф. Зелинскайца цхьана дикь шу даьнача Мухтар яхача ков тIарча жIалена шин бутт баьннача кIаьнига кортеи хьалхашкара шин коги тIабегIаб цо.

Эггара хьалха из тайпа операци йир В. П. Демихова 1953 шера. Кердача эксперименто деряIар — клиникe дIаьлхача хана беннача тIехьагIа хьоа юха дийнбара тороаш мотта дукхагIа хьагучайоахилгеи хIаьта ишта чоь хиларах дIаньина. Ча сага маьженашта меттел дIахо йодача хана кхыераш оттаелгеи.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) дIаьагIа вола Iилмаи болхло Юрий Федорович Герей, препаратораш Анете Петровна Дехтяренко, Татьяна Ивановна Лысая, биологически Iилмай доктор Владимир Петрович Демихов, биологически Iилмай кандидат Николай Петрович Адаменко корта тIабегIача жIалеиа юхе.

Ю. Моссинжанца сурт.
ТАСС фотохроника.

ТIАЙЙЦАД КЕРДА ДЕКХАРАШ

Самардийнахьа, 18-ча январе, Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьтта доаккхачен газови промышленноста болхлой актив хилар Старопромысловски «Пролетбата» цIерагIча культура ЦIагIа. Цига дийцар дIадаххача шера плани тIанйца социалистически декхараши кхоачашдара итогех.

Цу дешах доклад яьча «Грознефть» объединене начальника В. Б. Назарова белгалдаьккхар дIададахача шера планал совгIа республикерча мехкдаьттахоша 160 эзар тонн «Iабржа дешувн» 112 миллион кубически метр гази яьккха хилар. Къахьегама овсарлен план 2,9 процент тIехккхоачашйир, хIаьта хьадоаккхача мехкдаьттагеи газагеи дIабола мах лоабарах пачхаьлкхена кходаьл 3,5 миллион сом. Къаьстта дикa къахьийгад памятни байрашкхаш еннача «Старогрознефть», «Малгобекнефть», «Октябрьнефть» мехкдаьтта промыслови управленей коллективаша. Бурувлеттараштa хьокхам телаш къахьийгар Карабулакски бурувдеттача конторерча Бантемирова Бородацкия керте латтача бригадаша, Старогрозненски конторерча Попова, Крамарова кулгалдеча бригадаша, кхычар. Пунца цхьана докладчика критика йир бурув тохара шера план 83,3 процент мара кхоачаш ца яьча республикерча бурувдеттараштa. Бурувдеттача корзI контерах Старогрозненскийи Карабулакскийи шин контора мара кхоачашъянзар бурув тохара план.

Бурув тохара сухала план 50,4 процент мара кхоачашъянзар, хIаьта тоххама бурув тохара план 77 процент мара кхоачашъянзар. Къаьстта во къахьийгал «Грознефтеразведка» треста бурувдеттараша. Планах лаьрхIачох 30 эзар метр бурув ца тохаш дисар цар. Дукха аварешхилар бахьан долаш республикерча бурувдеттараштa 17 эзар метр декхар тIадисад.

Докла, чаккхьлначул тIехьагIа пренешка къамаьлаш дир: «Грознефть» НПУ мехкдаьтта доаккхача мастера нов. Лукина, Малгобекски № 2 йолча бурувдеттача контора директора нов. Каринаева, Терски контора директора нов. Фролова, парте Грозненски горкома секретара нов. Давыдова, мехкдаьттан химически промышленноста болхлой профсоюза обкома председателя нов. Зубкова, кхычар. Цар массане а белгалдаьккхар «Грознефть» объединене план кхоачашъяра эша хьалаш Iалашдеш ца хилар, овсални турбаш, цемент, кхы эша инструменташ ца хилар бахьан долаш болх сеца латташ дукха ха зехьа йоаеш хилар.

ДIадахача шера даьхача толамий итогаш а яь профсоюзно-боахама активе тIайийцар 1968-ча шера дола керда социалистически декхараш.

С. ЧУХАРЕНКО.

* * *

Селхан, 19-ча январе, город Грозерча М. Ю. Лермонтова цIерагIча театре хилар «Чечингпромстрой» объединене предприятейи организацейи коллективаша совгIа даьхача къахьегама толамехи укх шера хьалхашка латтача декхарехи лаьца йола профсоюзно-боахама актив. Цу дешах лаьца доклад йир «Чечингпромстрой» объединене начальника Ю. Ш. Эльмурзаевиле. Активе дакъа лаьцараша пятилетка кхоалагIча шера дола социалистически декхараш тIайийцар. Актив чаккхьлначул тIехьагIа цига дакъа лоацаш хиннарашта М. Ю. Лермонтова цIерагIча театра коллективо спектакль оттайир.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

МАССАЗА А САННА...

Грозненски аьшкабетона конструкцей завода цехашта юкъе массаза санна социалистически ядье хьалхалатт Лемешко Николай Кондратьевич керте латта шоллагIча цеха коллектив. Хьалхарча декада план 105 процент кхоачашъйй цо. Планах лаьрхIачул совгIа арахийца аьшкабетона изделеш 120 кубически метр я. ХIара сменах нормаш 115—120 процент кхоачаш а еш, хьинаре къахьег цига Кулиненкос, Куликa, Рожкова кулгалдеча бетонщиков бригадашеи, Бобенко, Кормалев керте латтача арматурщиков бригадашеи.

Б. КОСТОЕВ.

ПОЛИТИНФОРМАТОРИЙ СЕМИНАР

Укх денешка керда шера хьалхара политинформаторий семинар хилар КПСС Сунженски райкоме. Районa совхозашкара, колхозашкара, промышленни предприятешкара 150 гаргга политинформатор вар семинаре дакъа лоацаш.

Семинар тьйийлхар КПСС райкома секретара М. М. Чесноковис.

«Политинформаци кийчъярахи из дIаяхьара методикахи» лаьца гулбеннарашта лекци йийшар КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела заведующе заместителя Э. И. Лина.

Цул тIехьагIа республика «Знание» яхача общества лектора нов. Банкина «Дунен халкъашта юкъерча хьалах» лаьца йийшача лекцига ладийгIар политинформатораша.

И. ПУГАЧЕВ.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН—ХАНАЛ ХЬАЛХА!

ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ XVII-гIа ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦИ

КПСС ГОРОДСКОЙ КОМИТЕТА ОТЧЕТНИ ДОКЛАД

XVI-чеи XVII-чеи партийни конференцешта юкъера отчетни ха, аьлар доклад яьча парте Грозненски горкома хьалхарча секретара С. В. Синельникова парти советски халкъен вахаре хиннача доккхийча а лоархIамерча а гIулакхех йизза хиннай.

Коммунистически партеи Советски правительствай бу болх КПСС XXIII съезда решенеш чаккхъяхара, пхе шера плана заданеш кхоачашъяра, Советски Iаьдала 50-гIа шу дизара дакха маьоагIа накъадахара тIаберзабаь хиннаб. «Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50-гIа шу дизара кийчо ярах» болча КПСС ЦК сецамо, КПСС ЦК Тезисаша партийни организацешта кара евар гIулакхаш дара къоастам болаш йола программа, дукхача къахьегамхой низ оарцагIа а баьккха, эггара актуальнегIа дола политически, социально-экономически, идеологически декхараш кхоачашдара тIаберзабир.

Октябра юбилейна яха майоагIа накъадахара яхь а лоаттаеш, йоах докладчика, города промышленни предприятей коллективаша ханал хьалха, 1967 шера 14 декабре йистеньяккхар шера программа. Пятилетка шин шера цар хьайир 33 млн. сома маьха хинна ца Iеш планал совгIа йола продукци. 1965 шерацa вийс йина производства объем юбилейни шера алсамъяьлар 23 процентa, къахьегама овсарле дегIаера 16 проценте. Продукцега дIадоладар лохдарах 15 млн сом совгIа ахча кходаьд.

Отчетни ха белгала я дукха а предприятеш планированеи экономически стимулированеи керлача системага яхарца. Парте горкомо производствени объединенешна цхьана отраслей экономически курсаш чаккхьяхар экономически реформа хьалашка болх бе партийни а боахама а кадраш кийчъяра. Оаха Iома а яь юкъеерзайир боахам лелабара керлача системага яьнача «Старогрознефть» НПУ-н «Красный молот» заводен балха опыт, цул тIехьагIа опыт дIайоаржаяр дукха городской экономически конференци чакх а яьккхар.

ХIанз 17 предприяти я кердача тайпара болх беш. Товарни продукци арахецилга дегIаахара темпаш города промышленноста юккъера лаьрхIача хьоккхамел 2-за гаргга лакхагIа я цар.

Города промышленноста юкъара карагIдьаьначоа юкъе дикка доккха дакъа лаьцар мехкдаьттахоша. Цар партийни организацеш кулгал а деш, Октябрьски районе Брагунски майда тIа мехкдаьтта доалла моттигаш гучаьяьккхар, хIаьта старогрозненски мехкдаьтта доаллача моттиге гIодлара засаш дикка алсамйоахилга Iазаш а дир. Мехкдаьттеи гази йоаккхилга 2,7-за дегIаденад. Шин шера чухьа планал совгIа мехкдаьтта 80 эзар гаргга тонни газа 45 миллион гаргга кубометри яьккхай.

Балха тIа дикагIа дола хьоккхамаш даьхад КПСС ЦК, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни Шебайракх яьккхача «Старогрознефть» мехкдаьтта промыслови управлене коллективо.

Мехкдаьтта чаккхдоахачеи мехкдаьтта-химеи предприятешкара производства объем алсамъяьннай 22 процента. Планал совгIа хьаьнй 16,5 млн. сома маьха продукци.

Города машинаш ераша Iалашдаьд производства объем 31 процент гаргга дегIаяр. Цар цIенхашттара болх бу арахецача изделей дикад, цар йоаккха ха, уж тешаме хилар лаккхдара, карадеззадаьд дукха а тоалашагIа йола машинаш, аппараташ, механизмаш арахецилга.

Хьалха а санна, городской партийни организаце низаш тIадерзадаьдар нах чуIа цIеноша культурно-бытовой гIирсаши хьалдара планаш кхоачашъелга Iалашдара. Шин шера чухьа къахьегамхошка дIаккхьчай вахара дика аьттонаш дола 4 эзар гаргга квартираш, хьалъйй 4 эзар депхархочоа лаьрхIа 5 школа, дукха а кхы объекташ. Доккхий балхаш чакхдаьхад город товара-кийчъяра.

Цхьабокъда, карагIдийнараша кхежжа, белгалдоаккх докладчика, промышленноста, транспорта, тIишлошъяра балха юкъе хIанз а лоадам боллаш дола кхоачамбоацараш хилар.

Дукха кхоачамбоацараш да промышленноста дерттерча доаккхой балха юкъе. Толкама а эксплуатацена а лаьрхIа бурув деттача кхоачашъяьнц бурув деттара сухалий планаш. Из проблема дIанз боккхача лоархIаме болхашех а Къилбаседа-КавНИИ Iилмахой коллективо боккъалдар аьлла мелови тIоавнашка скважинаш яхара толашагIа йола технологи цIашхьаьнкхвац.

Кхоачамбоацараш хIанз а дукха да города мехкдаьтта чаккхдоахачеи мехкдаьтта — химически промышленносте. ЛаьгIа къестаду продукци дикал тоаяра дешаш «Грознефтехимзаводы» объединене предприятешка. ХIанз а тIехьа дукха доаду мехкдаьттеи мехкдаьтта продукташи.

Партийни организацей, предприятей а «Грознефтехимзаводы» объединене а кулгалхой лоархIамегIа дола декхар да моторни доагорийи аьттайи дикал геттара чIоагIа тоаяра дIахо болх белга. Производства экономически эффективность лаккхьянза, мехкдаьтта-химически производствоацара мехкдаьтта чаккхдоахача промышленноста кооперировани дегIаккхуланза даргдац вай.

Хоадам боллашагIа дIадаха деза кхерамзлен техника дешашта юкъера кхоачамбоацараш, кхерам а боацаш, овсарле дакха а йолаш къахьегара хиланза даргдоаца. хьалаш хилийта деза.

Машинаш ечеи металл чаккхдоахачеи предприятешка хIанз а дукха йоаю балха ха, цхьаццанахьа лохденнад фондаех доагIар юха хьаьхулига. Массанахьа а лоаттабац продукци яй доапеш кийчъелгеи из хьалхагIа дIахьоккхаше а дIателилгеи юкъекххахьара бола къовсам.

Цхьайола машинаш ечa заводаша оттаьча ассортиментагIа кхоачашъяц план. изделеех цхьа дакъа зе кулйиташ да.

Машиннаькъа Грозненски отделене хIанз а дIадаланзa да мехкдаьтта продукташи кхыйола кираши дIауэзара юкъера цIенхаштта дола кхоачамбоацараш, хIаьта цо кIезига а доацаш предприятей. къаьстта а болхам лелабара кердача хьоцашка яьхача заводий болх цIенхаштта халача а кхуил.

(Чаккхедоалар 2-ча оагIо тIа).

ПХЕ ШЕРА ПЛАН—ХАНАЛ ХЬАЛХА!

Грозненски городской XVII партийни конференци

(Чекхдаьлларг. Доладар 1-ча агIо тIа).

Чекхдаьккхинчу къоастадаь дешна дахаргIа потребление товараш дукхагIа арахецарен цар дикал тоабар дешаш. Аьлха 1967 шера торговле массенце брак ца «Терек» ахача фирма 300 совгIа яьлелеш, Грозненски хоса тIерсай фабрика 4 эзар совгIа мара хоса гIиара. Шурай продукца, мадлах-булкай, кхача издалий ассортименти дакале массаза а хилац бехача каха даьшача тайпара.

ГIишлоштъерга эксплуатание дIахьацац арахьара промышленни даьалалаш — города а республикашка а лоархIамегIа йола объект. Уж тIехьарча шин шера дIа ца доладйташ дисад капиталовложени 19 млн. сом гаргга ахча. Хьалха а санна во чаккдоах наха чуIа цIенош культурно-бытовой объекташ хьалъелта.

Парте горкома, райкомий, промышленноста, транспорта, гIишлоштъере предприятий юккъера партийни организацей лоархIаметIа дола декхар да, белгалдоах докладчика, производства экономически эффективность лакхъар, предприятешта дола хара формаши методаши толашагIча тайпара вIаштIехьъяхар, пятилетка ханенаш ханал хьалха кхоачашъе города къахьегамхой оарцагIбехар.

Промышленни предприятий коллективаша планаши социалистически декхараш кхоачашдаро, йоах доладчика, хьадаьд советски халкъа хьал-торон боарам дIахо а лакхбара тахкъехьа йолча КПСС ЦК сентябрьски (1967 ш.) Пленума решенеша белгалдаь гIулакхаш практически вихдахара дола хьалаш.

ДIадаха шин шу белгалдаьниа къахьегамхой бытовой а медицински а гIулакхашца IалашбаргIа юкъе, торгово общественни кхачани юкъе хьалда а городе бахача наха холу а дика хувцамаш хиларца. ХIаьта цу юкъе а Iалашбара сфере болх бечаняха сийле ю.

Цул тIехьагIа докладчика къоастам боллаш дуьш организационно-партийни балха дешаш.

Парте городской комитета бюрос а пленумаша а къаьстта чIоагIагIа йоагIо ю гIулакх хиннад, йоах цо, партe XXIII съездо, КПСС ЦК Пленумаша, XI областной а XVI городской а партийни конференцеш дьяхадаь, ца оттадаь декхараш кхачьхала а хилар кхоачашделга Iалашду партийни балха эттара эффективнагIа йола средстваш лехнига.

Коалача декхараш дIалийхар партийни кулгалдара стиль а методаш а дIаха толашагIча тайпара тоаделга, болашца-политически декхараш кхоачашдар Iилма малхехха а гIулакхаша а лелаяелга. Бюро а пленуми а вассиданош гIулакхаца чакхъоала хьинай, уж къоастам боллаши хьийар дикха доллаши дилдриа белгала я.

Партеш правительства, КПСС обкомен горкомен решенеш кхоачашъяра бола райкомий, юкъьанцарча парторганизацей, боахама органий бехктокхам лакхбем хьаенай парте горком.

Иштта, КПСС горкома бюрос дийцад «ТIайхо решенеш кхоачашъяра болча КПСС Октябрьски райкома организаторски балхах» дола дош. Райкомо нийса выводаш йир критикаш, хIаьта решенеш кхоачашъяра лоаттабу тIахьожами уж кхоачашъяр вIаштIехьлоахилгеи ходалаш тоа а дир.

ТIайеш йола решенеш кхоачашъяра беш бола болх кхетамца вIаштIехьбоах КПСС Заводской Ленински райкомаша, дукхача партийни комитеташа, юкъьанцарча партийни организацей бюроша.

Партийни балха практикана юкъайоагIа социологически тохкамаш дар санна йола, тIахьожам тоабара новкъостал ду иранеш.

ТIахьожам вIаштIехьбаккхара партийни организацешта дикаха новкъостал ду хилгъа тIахьожама городскойн районийн комитеташ, города предприятешкарча цар группанеш постащенш, хIаьта иштта администраци боахама доал дера тIулаккхашта тIахьожам лоаттабара йолча тайпанарча комиссеша а.

Цул тIехьагIа оратора дуьш юккъьанцарча партийни организацей декхар лакхдара дешаш. Отчетни юкъагIа цар хьинар дика айденнад. Уж дукхалгга доллача алсам я хьинай, организационно чIоагI а ениай, болача навкъьара дIалосладеннад парте чухьара вахар, чIоагIбенлаб цахацара бузам, производствени коллективаш гIулакхашта еш йола влияни.

ХIанз 400 цеховойн 500 гарга партийни группа чуйоагIаш йола 582 юккъьанцара парторганизаци я городской партийни организаце.

Юккъьанцарча партийни организацей автoритет лакхъялар хьалъохь, йоах дIахо докладчика, хьалхалатта боллдой парте тIа-тIа дукхагIа дьачухкаш хиларо. Из къаьстта а шаьра гуш дар юбилейни шера. Отчетни юкъагIа городской партийни организаце шиъ мутIарашта юкъе хьачуйнад 1752 сат, царех 1061—1967 шера. Цу дакъе 740 лоархIамегIарча профессеш йола бохало. ХIанз городской партийни организаце учете латтаи КПСС 23110 члени 1210 членашка кандидати ва.

Цул тIехьагIа докладчика дуьш кадраш хьахерцара, балхаш тIа дIанийсъяра, хьалхехара дош.

Городской партийни организаце, йоах цо, хьал а кхеь кулгалдеча боахама балха тIа хьошалй гIулакх довзача специалистий, кхетамеча ор-[illegible] телерий [illegible] отряд.

Цхьабакъьа, кадраша беча балха боарам хIанз а баьза кхоачамбеш бац КПСС XXIII-ча съездо хьалхашха оттадаьча декхарча дIадехарашта.

Цул тIехьагIа докладчика дуьш КПСС горкомо Советашта, профсоюзий, комсомольски, къахьегамхой кхача общественни организацешта деча партийни кулгала хьакъехьа. Уккхаьа керттера уйла тIаэхнийтай боахам детIаккхуларен коммунистически кхетам боларен дикхе цар лоархIамен бехктокхам лакхбара. Оратора хьохкхема боалабу къахьегамхой депутатий Совета исполкома кулгалдара дакъе партe Ленински районо бу болх. Районо инициативе кадрашца чIоагIъяй исполкома аппарат, цул балха деерригача дешаша лоадамбоалача гIулакхашца юкъегIертилга дIадаьлхад.

Цул тIехьагIа идеологически балха дешаш дуьш воалалу докладчик. Цо белгалдоахад, парте горкомо, районаша керда общество хьалъяр дукхьа лоаттабеча къовсаме къахьегамхой идейно кийчбора кIезига низам тIадахийта ца хилар. Кадрий марксистско-ленински образование, школай балха дешаш горкома пленуме дийцад.

Укх шера города партийни дешара системе чулацам 27 эзар совгIа сат, болх беш а 192 юккъьанцара политшкола, 223 марксизма-ленинизма лардий школа, 465 теоретически семинар. Коммунистанашца цхьана партийни дешара системе дешаш ба 7 эзар совгIа комсомолцаш парте боацараш.

Марксистско-ленински [illegible] къаьст-къаьста Iомаеш бераюта долча новкъостала лаьрхIа вIашагIъехкай 5 городскойн 30 районийн лекторий.

Шин шера цар кхий 350 теоретически экономически конференцеш.

Партийни дешар дика вIаштIехьдьякхад Ленински районе. Уккхаьа чакхйоах уйла а еш вIаштIехьъяьккха партийни пропаганда кийчъеча парторганизацешта тIахьожам лоаттабарен новкъостал дарен система.

Цунца цхьана партийни пропаганда вIаштIехьйоаккхача кIезига дай кхоачамбоацараш. ХIанз а ерригача партийни организацешка цахаладаш кIоарттен анализ яц партпроса системерча занятей дахала, кIезига лакхбу революционни теори Iомаяра хьалхара коммунистий бехктокхам. Цхьацаболча пропагандистий эшшача боарамера знанеш яц, во хов царна пропагандистски балха методика. ДIаьаьккхаяц партийни дешара система вIашагIйоалача хана ниесльуи йола формализм.

Докладчика белгалдоаккх, отчетни юкъагIа лекционни пропаганда боарам лакхбенна хилар. Шин шера горкома, райкомий, «Знание» яхача общества лекторски группай новкъостала 30 эзар гаргга лекци йийшай. Лекционни балха юкъе хьинарегIа дацъа лоац Заводскойн Старопромысловски районий партийни организацеш.

ХIаьта а дожкхий кхоачамбоацараш да лекционни балха юкъе. Лекцеш кIезига еш тIема-патриотически тематиках, СССР халкъий доттагIалей ленински къамий политиках хьакъехьа. вIалла кхоачамбоацаш ю пропаганда толашагIа йолча производственни опыта.

Кхоачамбоацараш да Iилма-атеистически пропаганде. Дукххача хьалc квалифицированни боацаш лоаттабу дий идеологецара къовсам, хIаьта пудукха цукхах эшшаш йола результат хьа а хилац.

Къахьегамхой бити кIезига юкъеккхуь керда обрядаш, обычеш, цIейш. Цхьабакъда, цу балха городскойн районийн Советийн исполкомийн [illegible] оьрцагIевлина хилар хIоуна [illegible].

Отчетни юкъагIа шерденнад къахьегамхошта юкъе беча массово-политически балха доазонаш. ДегIаенай политически информаторий институт, хIанз уж 1800 сат ва. Ленински Старопромысловски районашка хьийкхлай политинформаторий школаш, предприятешка вIашагIъехк семинараш, консультацеш ю.

Цхьабакъда, политически болх дукха а пайданагIа хургбар, нагахьа санна агитационно-массови балха юкъера формализми кампанейщинай элементаш партийни организацеша дIаяьха хиннеяларе.

Цхьацайолча юккъьанцарча партийни организацеша уйла ца еш хийжаб политинформаторий, агитаторий функцеш церна механически дIатIа а ехка.

Городской партийни организаце йоахо кхий культура мастерий творчески гIулакхаш тоадара, партийни организацей балха боарам лакхбара, творчески интеллигенци идейно-теоретически образование. Интеллигенция творчески детIаар хьахьокхаш да, юсала, вежарашка йолча республикашта литературан искусстван кIираш толаме чаккдахар.

Цунца цхьана творчески организацей балха тIа цIенхаштара кхоачамбоацараш да. ХьалхагIа а санна кIезига хьаю цай дика гIулакхаш, цай хэнара турпал хьахьокхаш йола произведенеш. Творчески организацешка цхьаза гIулакхаца партийни критика яц идейно-художественни гIулакхи эсала йола произведенешта, доллa хIана могийташ дола гIулакхаш леладу.

Цхьабакъда, цхьацайолча культпросветучреждений балха формаши методаши къоенай, наха юкъе лоархIаш ма.

ЦIенхаштта уйла е еза кхетам болх чIоагIбарен общежитешка бахача къахьхоашта юкъе бытовой хьалаш тоадарен.

Отчетни юкъагIа партийни организацеша тоххам дукхагIа тIаахийтаб вузийн техникумийн балха, цар партийни организацешта. Цу доллача хIамаша новкъостал даьд дешара-кхетамен Iилма-тохкамен балха боарам лакхбара, специалисташ дикагIа кийчбара.

ХIаьта а, институтийн техникумийн кулгалхойи, партийни организацеша дIахо а мешар лоаттабу цигаза студентий хиккерча болийнера знанеш мара ца хиларца, царца беш бола кхетама болх эсала латташ хиларца.

Юкъера а шиъ къамаьл чаккдоалаш докладчика йоах, белгаларо толаяац даьйдале цу дийлох кхоачамбаьи сатийнеш Iеда бахьан дац вай. Пятилетка кхоалагIча шера план кхоачашъяра дакъе доккхийн бехктокхамеи декхараш латт городской партийни организацеша хьалхашка.

Кхы а лаккхагIа айбе беза производственни планаши социалистически декхараши кхоачашдара дакъера КПСС горкома, райкомий, юккъьанцарча партийни организацей лоархIам, Iалашде деза къахьегама, къахьегамхошта коммунистически кхетам лучa кьалале делара дакъе коммунистанашкa кулга. ВIаштIехьдеш еза деш хIара юккъьанцара партийни организаци дукха эзараш болча грозненски коммунистий литтача эскара декалера отряд а жиля дIаоттилга.

Конференце дакъа лоацарий цIерагIа докладчица хьаххайкадир, Грозненски городской партийни организаце шиъ мутIараш кхы а айхагIа кхоталергхиларех, организаторски политически балха боарам лакхбергхиларех, массаза а хьамсарча Коммунистически парте хьалхалатта отряд [illegible] уж [illegible] бодарг.

КПСС ГОРОДСКОЙ КОМИТЕТА ОТЧЕТНИ ДОКЛАДАХ ЙОЛА ПРЕНЕШ

Пренеех эттара хьалхе къамаьл дир КПСС Ленински райкома хьалхарча секретара **В. И. Медведева.** Отчетни юкъа, — аьлар цо, — района партийни организаце тIаIертта къовсам лоаттабаьб КПСС XXIII съезда решенеш кхоачашъяра беррига къахьегамхой оарцагIбоадаш. Къаьстта хьинаре къахьийгад района къахьегамхоша юбилейни шера. Доккхийеи толамашца какхъабехкар уж дезача цIейне. Яьржача социалистически яхье хьалхле аьккхача «Красный молот» яхача завода, мехех ечa комбината коллективашта елар КПСС обкома, Нохч - ГIалгIай АССР Лаккхьарча Совета Президиумен Министрий Советен, облсовпрофа байракхаш. Дукххача коллективаша «Октябра 50 шера цIерагIа коллектив» яха цIи лелае бокъо яьккхар.

Уж толамаш дахе торо хилар парте райкомо, юккъьанцарча партийни организацеша наха юкъера политико-массови организаторски болх товбар бахьан долаш. Районо даим торио яьй юккъьанцарча партийни организацей лоархIам, коммунистий авангардни роль лекхъяра.

Районе дика тоабаьб идеологически болх. Дуккхача предприятешка вIашагIъеккай политинформаторий группаш. Политпросвещение дешара сете дешаш ба боарам коммунисташ, парте боацараш.

Хоаш да, юккъьанцарча партийни организацеша шиъ болх кхетамца вIаштIехьбаьккхача хIара коллективо шийна хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашделга. № 2 йолча бытовой комбината коллективо 96 процент мара кхоачашъяьйнар дIадаькача шера план. Дукха кхоачамбоацараш да цуя балха юкъе. Тохкам бича гучадьялар юккъьанцара партийни организаци комбината балха юстара латташ хилар. Парте района бюрос тоадир из гIулакх.

Ала деза, района промышленноста балха юкъе хIанз а дукха кхоачамбоацараш хилар. Цхьайолча предприятеша кхоачашъяьйнац дIадаьхача шера план. ГIишлоний организацеша телхаю цIенош хьалдаь дахара графика. Ледара латт къахьегам Iалмай дерда тIа вIаштIехьбаккхара болх.

Парте райкомо да мел дезар дадан юккъьанцарча партийни организацей лоархIам лакха лоаттабара, тIайнйа решенеш иштта кхоачашъо хьожаш тIахьожам лоаттабара, кадрай юкъера звено чIоагIъяра.

Оратора белгалдаьккхар, парте горкомо райкомашта [illegible] новкъостал а деш диказа кулгалдеш ца хилар.

Шийн къамаьл бистехдоалаш ков. Медведева аьлар, Ленински района къахьегамхоша керда толамаш доахарга пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра, В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна яьржача социалистически яхье.

Трибуна тIа воал «Октябрьнефть» НПУ телемеханизированни промысла оператор **Б. И. Бреславский.** Тха партийни организаце, — аьлар цо, —шиъ болх айхха буво коллективана хьалхашка латтача производственни декхараши. Производства дерригача доакъоашка гуш я партийни организаце влияни. Яьржача социалистически яхье хьалхалатт коммунисташ. Промысла коллективо ханал хьалха кхоачашъяьй дIадаьхача шера план. Юбилейни шера тха майхдьятта промыслови управленена елар КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхьарча Советен Министрий Советен, облсовпрофа даим лелае памятни байракх.

Укх бетта тхо управлени кердача системага кьинай, Цунца дувзеленна доккхий декхараш хьалхашка отт партийни организацена а.

Цхьабакъда, балха юкъе хIанз а дукха кхоачамбоацараш да. Къаьстта дукха халонаш нийсльу планировлена снабжени гIулакхашца юкъаенна. Промысле тоъаш яц аьттах чуукхйта насосаш. Из бахьан долаш дукха ха йоа. Иштта тоъаш транспорт, хьу, подъемни краныш.

ЧIоагIа новкъьарле хул кхетамца вIаштIехьъяьккха план ца хиларах. ДIадахача шера массехаза хийнар [illegible]

алан. Дукха кхоачамбоацарам нийсду мехкдаьтта тохкача а.

Партийни организапе шиъ керттера теркам тIаухьйт уж кхоачамбоацараш дIадахара, цхьабакъда цхьадараш тха бехках дац, тхона новкъостал эю цу хьакъехьа.

Дешна терко ю партийни организаце социалистически яхь шерагIа йоаржаяра, къахьегамхошта коммунистически кхетам баларе. Промысле 4 вахта коммунистически къахьегама коллектив яха цIи енией, хIаьта 320 сага коммунистически къахьегама ударник яха цIи енией.

Нов. Бреславске белгалдаьккхар горкома болхлой шоай промысле геттара кIезига ухаш хилар, уж бола лошша дагабуалеш да хилар. ДикагIа довза деза къахьегамхой хьаштaш.

Къамаьл да дош ду горисполкома председатела **П. С. Истомина.** Укх тIехьарча хана, — аьлар цо, — горисполкома чIоагIа къовсам лоаттабаьб, КПСС XXIII-ча съезда решенеша дIадеххача тайпара моттигерча Советий балха стили методаши тоаяра. Юбилейни шера геттара дукха гIулакхаш даьд Советаша шоашта хьалхашка латта декхараш кхоачамдара. Хьалъьяй дукха культурно-бытовой объекташ, торгови предприятеш. ДIахо къахьегамхой вахара-хьал тоадара дукха мероприятеш вIаштIехьъяьккхай. Город дикха тоаьяй, хозяьяй, эрганьккхай дукххача улицашкара электрически сердал. ХIанз 5 дийнахьe кIира болх беш долча хана, эрга а бекхка тоабаьб культурно-бытовии торговии предприятей болх.

Моттигерча Советаша чIоагIбаьб къахьегамхошцара шоай бузам, тоаьяй шоай балха стили методаши.

Нов. Истомина дIахо кхы а дувц города къахьегамхой вахара - хьал тоадара, царна коммунистически кхетам баьара горисполкомо, иштта райисполкомаша бача балхах. КIезига дац карагIдийнна дика гIулакхаш. ХIанз горисполкомо хьалхашка оттадаь декхар да, укх гаргарча хана Грознех возагIа йола город хилийтар.

Нов. Истомина иштта дуьц балха юкъера кхоачамбоацараш. Къаьстта Iеткъаш дар да нах чубаха цIенош тоъаш ца хилар. Город хIара шера детIаух. Бакъда, гIишлоштъераша кхоачашъяц цIенош хьалдара план, Керттерча бахьанех цIа да, цIенош хьалдаь дахара план йиъагIча кварталe кхоачашъергйолаш план уттаяр. ЙиъагIа квартал тIаккхчахьа лоаттаду цIенош сухха на беш, тIаккха йиъагIча квартале вIаштIехьдалаш деррига де. ЦIенхаштта тоаде деза гIишлош хьаьъяра гIулакх. ЧIоагIъе еш гIишлой хьалъяра индустриальни база. Шеръе еза цIенош хьалдеча комбината проектни мощность. Вайъахьа хургдац цIенош хьалду цхьаькха комбинат юлларе а.

Къаьстта терко е езаш гIулакх да города коммунальни боахамаш чIоагIделга. Тоаде еза телефикаци, электрически сердал, накъаш, транспорта болх.

Нов. Истомина йоах, уж дешаш къовстадара тхона новкъостал эш КПСС обкомагара, республика Министрий Советагара.

Дош ду Грознерча № 15 йолча школа - интерната хьехархочо **Р. К. Дидигова.** Цо дувц КПСС ЦК-ни СССР Министрий Советий тIаьйца «Юкъерча юкъарообразовательни школа болх дIахо тоабара де дезача гIулакхех» яха сацам кхоачашбеш города школаша бача балхах. Цу хьакъехьа дика толамаш даьлад. Школашна керттера теркам тIебахийтаб дешархой успеваемость лакхъяра, уж коммунистически кхетам болаш хьалхебара. Дика пайда баьлар чакхъяьхача хьехархой городской конференцехи республиканс сьездахи. ХIанз хьалхашка латта бехктокхамеи сийлени декхараш кхоачашде ховргдолаш вIаштIехьдаргдолаш хила еза хьехархо.

Нов. Дидигова дIахо белгалдоах школай балха юкъера кхоачамбоацараш. Эттара вогIа лар ца йоллагIча шера бераш чухусилга, цхьадолча бераша зулaме гIулакхаш леладелга. Къаьстта къовсам лоаттабе беза цу гIулакхана.

балха. Общежити чуйола помещени геттара эсала я. Бераш пайдоган яслий.

Парте горкома, райкомашта школей балха дукхагIа йоакхо е еза.

Трибуна тIа ва «Старогрознефть» буруй деттача контора директор **Ю. Г. Терентьев.**

Социалистически яхье, — йоах цо, — хьалхарча мутIарашка латт конторa коммунисташ. Геттара чIоагIа къаьльийтад буруй деттараш юбилейни шера. Къахьегама коталоашца белгалдаьккхар цар хьаьсера цIей.

Партийни бюроо къаьстта теркам тIаболийт къахьегамхошта коммунистически кхетам белара, кадраш харжара, уж балха уттаяра, хIаьта иштта юкъера звено чIоагIъяра. Толамаш вахa вIаштIехьдаьккхад партийни организаце производства дахе даим терко юкдаь.

Керддар юкъе а ккулаш, вIаштIехьбоах буруй деттараша шоай болх. ХIанз, участков системе дIа а яьккха дийнахь - буе а болх беш диспетчерски служба хургйолаш вIаштIехьбаьккхаб болх. Кхоачамде лоархI кхыдоа гIулакхаш а.

Нов. Терентьева белгалдоах балха юкъера кхоачамбоацараш. Цо мукIарад ду докладчика шоашта яь критика нийса хилар. Уж кхоачамбоацараш дIадахара беррига низ тIебоккийтаргба оаха. Цхьабакъда, дукха кхоачамбоацараш да тха бехках доацаш а. Геттара во Iалашду тхо материалашца «Чечингсснаб» из гIулакх ла мегаргдоацаш во лелаву.

Ремесленни училищашкара хьаухь дешархой балха цхьан нитта дукха ца гоаш кхачахьа дIаух, дола а цар къахьегама дисциплина. Тоа да беза училищашкара кхетама болх.

Кердача хьалашка,—йоах оратора, — беррига мастераш инженераш хила беза. Оратора тешам ду 1968 шера хьалхашка латта декхараш шоай коллективо толамца кхоачам дергхилар.

Къамаьл ду КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча крекинг-завода воккхагIа волча оператора, Социалистически Къахьегама Турпала **А. С. Клепова.** Завода партийни организаце,—аьлар цо, даим керда формаш лех болх тоабара, кхетамца оарцагIбоах коллектив тIайнйа социалистически декхараш толамца кхоачашдара. ЧIоагIа теркам тIабахийтаб экономика Iомаяра. Политпросвещение дешара системе Iомаду хIанз завод планировани экономически стимулировани йоалача хана къоастаме деза дешаш. Семинараша дакъе лоацаш ба беррига боллаой. Заводе болх беш ва 50 политинформатор. Хоаш ма дий из керда гIулакх долга. Цудулгъй пайдане хургдар, нагахьа санна е районе а городе политинформаторий школа вIашагIйоллаpe.

Парторганизаце хьалхенна завода коллективо ханал хьалха кхоачашйир юбилейни шера план, къахьегама оцсарле лакхйир 5.6 процент. Продукци хьаикккхарга дIалодар лоххар бальан долаш 180 эзар сом чхоадир.

Нов. Клепова дIахо йоах, болх кхы а лакагIа леларгбар, нагахьа санна завода бехкаш доацаш кхоачамбоацараш нийс ца лоре, чIоагIа новкъарле ю Грозненски машиностроительна кулгалхоша ханнахьа завода продукци дIа ца кхахьарах.

Тха цхьайолча установкийн реконструкци еш латт, бакъда гIишлоштъераша геттара тIехьатетт из гIулакх, бизза пайда эшац средстваех. Иштта дIаоттае йиш йоацаш латт некъаш а.

Установкаша дукха ха йоаккх ремонт еча, телхаю ремонт эра графикаш. Цу гIулакха терко е еза парте горкома.

Эзараш хагий нахи мехкарийн ба города промышленноста дерригача доакъоашка къахьегаш, — аьлар ВЛКСМ горкома хьалхарча секретара **П. А. Громова.** Цар сийлена къахьийтар юбилейни шера. Старопромысловски района комсомольски организацена елар даим лелаю ВЛКСМ ЦК памятни байракх. 5,5 эзар сат комсомоле хьийнар.

Социалистически яхь лаьгI ца йолийташ дIахо хьош я. хIанз комсомольски организацеша кагаркошта юкъе йоаржаьй профессеш йола яхь. Кагархоша къовсам лоаттабу боал предприятешка чакхйоахача къахьегама турнираш.

Боккъалдар дьача, хIинга дий комсомольски организацей балха юкъера кхоачамбоацараш, Ледара латт внутрисоюзни болх, дукха гейнад комсомольски билеташ хувцкига. Нов. Громова белгалдоах цхьабола цхьана коммунисташ комсомола балха юстара латтаи хилар, шоаш комсомолера дIебахьа дукха ха еце а.

Ла мегаргдолаш дац цхьаболча партийни организацеша комсомольски организацешта лерттIа кулгалдеш ца хилар. Партийни кулгалдарах латт комсомола низ.

Ер шу къаьстта белгала да комсомола. Укх шера 50 шу дуз ленински комсомола.

Города комсомолцаш,— йоах оратора, — сийлехха къахьаIертба шоай хьамсарча [illegible].

Трибуна тIа воал «Чечингромстрой» объединени начальник **Ю. М. Элердашвили.** Цо дувц объединени вIашагIъяллача укх 6 бетта карахьаьчах. Дика толамаш даьлаш цхьайолча гIишлоний организацеша. Кхоачашъяьй гIишлош хьалъяра дIадахача шера план. ГIишлош хьалъеча юкъьахкхьад нерладар. Хьалхашой дукха гIишлош хьалъюзаячаш, иштта кхы а.

ДIахо нов. Элердашвили белгалдоах гIишлоний организацей балха юкъера кхоачамбоацараш, цIераш йоах тIехьаэсача управлени. ЦIа иштта дуьц кхоачамбоацараш балха юкъера дIадахара де дезараш. Планашкахьийта йиш яц лоацаче хана хьалъе даьрхIа объекташ мара. Тоаде деза гIишлоштъерий битоени хьаьйъяр.

Нов. Элердашвили тешам ду укх шера гIишлоштъераша дакъалоаттадар латта декхараш дикха кхоачашдаре объединени болалшиа за мел дезар дергхилар.

Дош за вагона депо кестерча болаш волча **И. Т. Лазарева.** Коммунистически къахьегама цIи лелаеча депо коллективо, — йоах цо, — сийлаша кхоачашдир юбилейни шера тIайнйа социалистически декхараш. ХIанз депо партийни организаце цахалдаш къахьег еррига цехашта реконструкци яра. Из декхар толамца кхоачашдеш латт. Цахалдаш производства технологена юкъеккхуь кердадар, Iилман лерда тIа вIаштIехьбоакх къахьегам.

Депо болх беш а 18 партийни группа. Даим наха юкъе шоай хьинар лаккхеш хьайоагIа уж. Производстве лоархIамегIа йолча участкашка латт коммунисташ. Партийни бюрос даим йоакхо ю боллаой гоавал лакхъяра.

Цхьабакъда долаш да кхоачамбоацараш а. Нийсалу къахьегама дисциплина телхаю моттигаш. Цхьайолча механики брак хулийт, иштта кхы а.

Партийни бюрос, — йоах нов. Лазарева, — беррига низ тIабохкийтаргба уж кхоачамбоацараш дIадахара, пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра тIайнйа декхараш сийлена кхоачашдара. Депо коллективо юбилейни шера даим лелае шийна еллача КПСС обкома, Нохч - ГIалгIай АССР Лаккхьарча Совета Президиумен Министрий Советен, облсовпрофа памятни байракха сий лакха лоаттадергда.

Грозненски химически комбината директора **Л. А. Шилова** шиъ къамаьл хетаду комбината коллективо юбилейни шера даьхача толамашта. Уж доккхаа де йиш йолаш да. 11 дийнахьа кхоачашъяьй шера план. Лакхъяьй къахьегама оасарле, арахецача продукцие дикаа, кIезигдаьд продукци хьаьккхарга дIалодар. Заводе дикха тоеръяй къахьегама дисциплина, къахьегама кхерамзле. КIезигагIа хул авареш, иштта кхы а.

Нов. Шилова къаьстта белгалдьхар сихха балха юкъера дIадаха деза кхоачамбоацараш. ГIишлоний организацеша кхоачашъяц шоай декхараш. Геттара чIоагIа новкъарле ю цу гIулакхо.

Ла мегаргдоацаш во латт продукци дIаяххьийта, Грозненски машинияьхьа кулгалхоша вIаштIехьдаьккхац ханнахьа продукци дIаоздра гIулакх. Ханнахьа хьателаш вагонаш. Ях ди дьяккхар оаха юкъе хьа нагон хьа ка кхоачаш.

Цу тайпанарча кхоачамбоацарана ерригача предприятешка болх таллабу. [illegible]

во иш кхоьбергбаш пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра тIайнйа доккхий декхараш толамца кхоачашдара.

Къамаьл ду «Красный молот» яхача завода слесара **А. И. Веснина.** Къахьегама коталоаша белгалдаьккхар оаха юбилейни шу, йоах цо. Массе метте хьалхалатт коммунисташ. Царел тIехьаьбенаш комсомолцаш а. Уж царна нийсбале гIерт. Дукххача бригадаша къовсам лоаттабаьб «Октябра 50 шера цIерагIа коллектив» яха цIи яьккхара. Шерра яьржай профессеш йола яхь. Коммунистически къахьегама ударник яха цIи яьккхай дукххаеша.

Социалистически яхье иштта толамаш дахара керттера бахьан да партийни группа цунца кхетамца кулгалдеш хилар. ХIара болхлочуна дегадаар йоа партийни группана. Из гIерт хIара коммуниста авангардни роль лакхъе. Цхьабакъда цхьабола коммунисташ шоай сий лакха лоаттадеш бац. Цар хьинаре лакъа лацай общественни вахаре, кхоачашдац шоай производственни декхараш. Царна раха цIенхаштта къовсам лоаттабу. Иштта йола цаI — Болдаенко дIаваьнбхар оаха партера. Бакъда, партe Ленински райкомо чIоагIъензар тха решени. Даге а тхона хетт цу тайпара коммунисташ парте кхаe йиш яц аьнна.

ХIана кIноа пхе дийнахьа болх бе дамнача хана къаьстта лоархIаме за «болх нийсе вIаштIехьбаккхар». ВIалла за эзхьа йоайта йиш яц. Цхьабакъда, из гIулакх хIанз а боккъоца теркалдац. Бутт дIаболалуча хана тхона тоъал хилар заготовкаш, тIаккха бутт чакхбоалача хана штурмовщина хул.

ДукхагIа тешко е еза къахьегамхой бытовой хьал Iалашдара.

Республиканска радиокомитета церхача хоаний редактора **Х. Ш. Шамилева** дийцар радиокомитета балхах. Дукха юкъехийлай керда формаш. ЛадувгIараша сакъердамегIа хургйолаш вIаштIехьйоах передачаш.

Нов. Шамилевас къаьстта белгалйоах музыкальни передачаш. Цу дакъе дукха кхоачамбоацараш да. Сакъердаме хилак дукхагIа йола передачаш. Цхьа дийнха ашараш каст - каста юхалехх, дукхагIча дакъе радиочу гIоала хьахаьайко художественни самодеятельноста дакъа лоацарий произведенеш. Культура министерство, халкъа творчество цIен болхлой декхарийла ба музыкальни болх тоабе. Эш вакалисташ [illegible].

Нов. Шамилевас белгалдаьккхар хьалдеш латта радиоцIа геттара чIоагIа гоеш хилар. Из сихагIа хьалдара новкъостал доала дийзар цо парте горкомага.

«Чечингстройтранс» объединени шофера **Л. Т. Темирбулатова** дийцар [illegible]

шоай коллектив толамех. Юбилейни шера объединенена еннай КПСС обкома, Нохч - ГIалгIай АССР Лаккхьарча Советен Министрий Советен, облсовпрофа даим лелаю памятни байракх. Хьинар лаьгI ца долийташ къахьегаш ба объедине боаллой [illegible] а.

Нов. Темирбулатова иштта белгалдаьккхар балха юкъера кхоачамбоацараш. Телхаю къахьегама дисциплина, авареш хулийт, техниках бизза пайда эшш. Оратора иштта белгалдаьккхар автопарк юталаьккха тоал езаш хилар а.

Къамаьл ду Грозненски нефтяной института парткома секретара **И. А. Шамарина.** Бехктокхаме доккхар да,—йоах цо,—института хьалхашка латтар. Кийчъе еза кIоарга знанеш йола мехкдаьтта кадраш. Из декхар сийленца кхоачашдара тIаIертта къахьегаш а коллектив. Тха институте арахийна студенташ болх беш ба мехка массе мигIанге.

Института парткомо керттера теркам тIебохийт студентий успеваемость лакхъяра, уж коммунистически кхетамца хьалхебара. Факультеташка болх беш а парткомо вIашагIъехка дешара комиссеш. Студенташта юкъе шоара бу политико-массови болх. Лекцеш, ма, беседаш ю, тIемен къахьегамен ветеранашца, производстве хьалхалаттарашца вIашагIбетталу. Дика болх беш а художественни самодеятельность.

ДIадаьхача шера Целиноградe гIишлош еш хилар тха студентий отряд. Дика цIи яьккхар студенташа. Иис студента «За освоение целинных земель» яха медалаш еннай.

Бакъда, хIанз а долаш да кхоачамбоацараш. Лоха я успеваемость. Iилман лерда тIа вIаштIехьъяьккхаяц дешара процесс, преподавателашта тоъал квартираш тIаьц, иштта кхы а.

Институт дIахо дегIайоалаве дукха гIулакхаш кхоачашдар лаьрхIа. Парткомо тIаIертта къахьегаргда хьалхашка латта декхараш сийленца кхоачашдара.

Трибуна тIа воала КПСС Заводской райкома секретарь **К. И. Оздоев.** Цо дувц КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачашъяра къахьегамхой оарцагIбоахаш района партийни организаце бача балхах. Района предприятеша ханал хьалха, 24 декабрe кхоачашъяьй дIадаьхача шера план 101.6 процент лакхъяьй къахьегама оасарле. Дукххача коллективашта памятни байракхаш еннай.

ДIахо нов. Оздоева белгалдоах балха юкъера кхоачамбоацараш. Районе хIана я йоалаш я тIехьаэса предприятеш. Бакъда, цхьаболаш тIехьаэсе республикански организацей бехках. Масала, хьацарга вай «Терек» яха мебельни объединени. Районо чIоагIа техкад цо тIеьайкса-ре бахьанеш. Гучадаьннад, республика хьунц боахама управлене цигахьа бедал хьа ца телар бахьан долаш дукхагIча дакъе фирма тIехьалаттилга. Терко е еза цу гIулакха.

ДIахо нов. Оздоева дувц автобоахама балхах, гIишлоний организацей балхацарча кхоачамбоацарех. Уж кхоачамбоацараш дIадахара тхона новкъостал эш, — йоах цо, — республикански организацешкара, горкомагара.

Лермонтова цIерагIча театра партийни организаце секретара **Л. С. Куклина** дийцар литературан искусстван никалашта хьалдашка латтача доккхийча декхарех. Вай замано декхараш дIадехха тайпара хила веза культурни фронта кIаро болхло,— аьлар цо.

ДIахо оратора дуьц Лермонтова цIерагIа театра коллективо юбилейни шера кийчъяьча спектаклех. Уж дика тIаийцар зрителаша. Дукха гастролеш хилар республика районашка. Цига театра боллой вIашагIбетталар зрителашца. ЧIоагIа пайда боалаш чакхъелар КъалбасеалъХIинайче ханна доттагIаллен гастролеш а.

ХIанз театра коллектив гIерт балха юкъера кхоачамбоацараш сихагIа дIадоахаргдола гIулакх вIаштIехьденца. Бокъьоаца хьаьгойта лоархIамаи замани никала образ. Чакхдаха деза театра да, дукхагIа вIаштIехьдала деза коллективно театра ухкаг. Партийни организацеша даим терко е еза цу дешей. Пайдане хургдар партийни кулгалхой литературан искусствани никалашца кастенаста вIашагIбетталой.

Бакъахьа хургдар предприятешка литературан искусстван дешаеа лекторешe вIашагIйоадаре.

Нов. Куклина йоах, доазол дехьаре бахьеа чулоацам бола кинофильмаш вай экранашка гойтар нийса дац.

Шийн къамаьл бистехдоалаш ков. Куклина дийцар В. И. Ленин ваь 100 шу дизара юбилейна театра кийчбеш [illegible].

Грозненски гарнизона воллача В. Л. Калмыкова дийцар тIемен - патриотически кхетам белара гIулакхаш. [illegible] на да Грозненски гарнизона тIемалоша, города предприятешкахь къахьегамхоша [illegible] вIашагIйоаллача вIаштIехьъяьккха [illegible].

* * *

Городской партийни конференцино къамаьл дир КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара С. С. Апряткина.

1968—1969-чу шерашка городской партийни организацино хьалхашка латтадеш болу декхараш [illegible] конференцино.

Нигтахь шера доьза В. И. Ленин портрет, оза ремингол мацалара, шийга [illegible] ва Кузнецов Иван Тихонович, гор. Пештано № 2 йолча ремонтно - гIишлойн управленин партийни организаце секретарь. 35 шу хьалха, И. Т. Кузнецов Туркмени партийни а советски а балха тIа веана. Туркменски ССР Халкъа Министрий Совета Сийлен грамота еннай цунна. Грамотица цхьаьна цунга дIаделла хиннад Роза Люксембурга цIерагIча фабрико чухлам [illegible] [illegible] Владимир Ильича [illegible]

СУРТА ТIА: И. Т. Кузнецов В. И. Ленин портретица.

П. Николай сурт.

ТАСС фотохроника.

«СЕРДАЛО»
2-гIа агI. 20 январь, 1968 шо.

КАГИРХОЙ ОАГIУВ

СИЙЛЕН ЦIИ ЯККХАРА

«ВЛКСМ 50 шу дизара йоагIIача бесса кийчо» ахача девизах дIадоладаьд Грозненча производственно - товарни контора кагирхоша керда шу. Цу девизах болх а бу, бака а бах, деша а деш кагийча нахех мехкарашех. Шоай комсомольски организаце болх хIанзарча замо дIадеккхача бесса айбар шоай керттера декхар лерхI цар.

Комсомольско - кагирхой коллективнаех лаьца ВЛКСМ ЦК яь решенеш кхоачаш а еш тхоай предприяте ях комсомольско - кагирхой бригада, смена вIашагIъеллай шиъ.

ХIара бригада, смена, коллективо шийн керттера декхар лоархI кагийча нахах мехкараштех коммунистически кхетам балар.

Къаьстта теркам тIабоххийт комсомола комитето производства эстетика лакхъяра, кагирхошта военно - патриотически кхетам балара дешашта.

Укх кердача шера комсомольско - кагирхой сменашта, бригадашта юкъе «ВЛКСМ 50 шу дизара коллектив» аьа цIи яккхара шерра лаьрхIай социалистически ях.

ХIана кагирхошта юкъе хьалхалатт № 16 йолча установка кагирхой. Ах бетта задани 107 процент кхоачашъяьй технологаша.

Пятилетка хьоалагIча шера план ханал хьалха кхоачашъяра лаьрхача аха инициаторех цаI я комсомолка Крымцова Таня. Цо гоза делаю товарни мехкдаьтта кийчдара технологически режим, установка оборудованега леррттIа хьож.

Г. ПЕТРОВ.

Сурта тIа: оператов гIонча Крымцова Таня.

В. Добряков сурт.

КЪОНАЧАРНА КАРАГIДУВЛА ГIУЛАКХАШ

Хетаргахьа, комсомола вахаре эггара сатем боадашагIа йола ха — из отчетно - хоржаний конференцеш йолаенна ха я. Сийлахьа гIулакхаш дукха карагIдаьннад КПСС XXIII-ча съездех ВЛКСМ XV-ча съездех решенеш кхоачашъеш болча Нохч-ГIалгIайчен кагирхошта. Белгалдаьннача шин шера — Октябра 50 шу дизарех Ленински комсомола 50 шу дизарех рубеже дIайолаеннача районийн городскойн комсомольски конференцешка итогаш я шин шера баьча балха. Цу шерашка дукха хIамаш карагIдаьннад кагирхошта.

«ТIехьабусараш хила йиш яц!» ахаш лозунг а долаш «професех дикагIа вар» белгалваккхара. Промышленностех юрта боахамех ях делаш кагийча нахех мехкарашех, хIара шу чакхдаьлача хава еча районийн областной традиционни слеташка къаьастал цу ахье котбаьннараш.

Къахьегама гонахь Iомаярех боахама доал де Iомабаларех йоакха школа а хиннa. дIааттаг кагирхошта республика промышленностех юрта боахамех предприятешкара 600 совгIа комсомольско-кагирхой коллективаш. Цу ерригемена а ханал хьалха кхоачашдаьд пятилетка хьалхарча шин шера социалистически декхараш, мехкахьалхолаттача коллективай дьокханагIа дош деннад ише шера план 1970 шера 7-тIа ноябрь хьатIакхачалеьа кхоачашъе аьнна.

Нохч-ГIалгIайчен кагийча нахех мехкарашех къаьстта чIоагIбаьбар промышленностех юрта боахамех дерригача деккъошка хIамий кхоабара хьурмат дари дукха Октябра 50 шу дуаш боаржабаь къоесам. 6000 совгIа комсомольски прожектористо къовсам доаттабу бедалех материалий кхоабар а хьурмат дар а дукха, доал во деш хиларна доаттабаь ца Iеш, балха хаьара минуташ кхоар дукха я. Аххха Советски Iаьдала юбилей йолча шуьан шера республика къоначча мехкдаьттахоша ца йойташ лора а яь, мехкдаьттаи мехкдаьтта продуктах 60 эзар тонн кхойир.

Къонача рационализаторийн производства новаторийн мутIарашка хьажар хилар «Пятилеткана—къоначар гонзале кердалар лохилгенI» ахача, Октябра юбилейна хетаяь хиннача конкурсах. Пятилетка шин шера дIачуенна рационализаторски предложенеш юкъехьаро 2 миллион сом мальха экономически эффект дуаргьа халкъа боадама.

Юбилейни шера лелаьча социалистически дье талам дахарах ВЛКСМ ЦК къахьегама лелала памятни байрах еннай Старопромысловски районни комсомольски организацега, ВЛКСМ ЦК Сийлен книжка тIа язйяд Надтеречни районан комсомольски организаци, ВЛКСМ ЦК памятни вымпал еннай «Сельхозтехника» Шалински комсомольско-кагирхой механизированни отряда, цхьолагIча степена диплом еннай Ачхой - Мартана районa «Ачхоймартановски» совхоза хьайбаш лелачча комсомольско-кагирхой фермана. 100 совгIа вIашагIача сагах йоал ВЛКСМ ЦК Сийлен граноташи значокаш еннай. Цу деррига хIамаша хьахьехь пятилетка шоалагIча шера социалистически декхараш республика къахьегамхоша только кхоачашдарна юкъе тохал доаха дакъа дахьача комсомольцашех кагирхошех шоай хьинар ца кхоаш къахьегашта хилар.

Отчетни ха белгалйоал областной комсомольски организаце кагирхошта школьникашта идейно - политически кхетам балара болх тоабаь хиларца, ленински теоретически тIехьаие, Коммунистически партех советски халкъа турпала истори Iомалора кагий нахи мехкарийн тIа-тIа чIоагIагIа тIаккхуви хиларца, кагирхой общеобразовательни культурно- технически боарам лаккхбарца.

«Цар цIераш хIанкха а йоаргьаяц!» ахаш денна а йоалаш 40 эзар совгIа къона патриот укх тIехьарча шин шера походашка чакхбаьлар вай сийлен вахьъашка гIоала. Цар еттаяь обелискаш, мемориальни доскаш, памятникаш, цара кораяь боаш боадача турпалий цIераш. Гуьаь вайтерал хьокха оттадай комсомольски организацешка хьайбехкача революционни, тIема, къахьегама сийлен 250 музей.

Кагирхошта коммунистически кхетам балара гIулакха белгалала новкъостал ду революце ветеранаш, ВЛКСМ обкомех райкомашех ветерани комитеташ а вIашагIтехача къахьарча коммунисташа.

Республика комсомольски организацей балха керттерча дешах цаI да кагирхошта тIема-патриотически кхетам балар. Советски Эскаре гIулакх де уж кийчбар. Военкоматашцеи оборонни организацешцеи бувзам а доаттабеш комсомольски организацеша вIаштIехьдаьккхад образованега, тIема-технически специальносташ Iомаларга, физически кийчо ерга дахьача призывникий состав дикка тоаенна. Пионера хьалга кхаьчача дехе боакха болх бу бераша уж патриотически кхетам болаш хьалкхедара. Республикера 50 эзар гаргга пионера школьникаш укх тIеххьарча шерашка «Зарница» ахача Ерригсоюзни ловзара батальонашка вIашагIтехаб. Цар хан-ханнаха тIема-спортивни запитеш а запасорта ансарий, вооружена болкхой кулгалца.

Кагирхошта коммунистически кхетам балара чоалхане дешаш талампа къеста а деш, шерагарашерага лакхлу комсомола авторитети це кагирхошта оаш йола вахии. Из хьахьокх кагирхой тIатIа дукхагIа комсомоле укаш хиларо. Аххха цхьан юбилейни шера комсомоле хьачуваннаб 13 эзар гаргга къона ленинец.

Советски Iаьдала юбилейни шера областной комсомольски организаце организаторски кхетамех болх тоабара новкъостал дир ВЛКСМ XV-ча съезда решенех комсомольски документаш хувцаро. ВЛКСМ райкомашка горкомашка хIара комсомольцаца вIашагIIхетаре гучаяьхар кхоачамбоацараш.

Областной комсомольски организаце балха тIа Iоадаь дика вел цар кхуллаш, кагирхошта кхетам балара Iеш бола беррига болх тоа а беш, наьъалха кийчлу Нохч-ГIалгIайчен комсомол сийлахьволча Ленин ваьча-дийнахьа дена 100 шу дизарах ВЛКСМ 50 шу дизаран.

С. КЕРИМОВ,
ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай обкома секретарь.

ЦIЕЙНА НАКЪАДОЛХАШ

Сунженски районe дахана а предприяте, колхоз, совхоз яц «Сунжанефть» управленера я санна йоакха комсомольски организаци. Комсомольцаша хьинаре дакъа доал нефтеуправленеда хьалхадашка лаьтта декхараш кхоачашдеча.

ДIададача юбилейни шера тха комсомольцашйи кагирхойи счета тIа дIаладир тайп-тайпара ресурсаш гуча а йоалаш кхоадь 6.300 тонн мехкдаьтта, 5.300 кубометр газ, 4.500 киловатт электроэнерги, 510 тонн цемент, кIоф, бетон.

Кхы а хьинарегIа къахьега лаьрхIад къоначa мехкдаьттахоша укх шера. Кхетта 50 шу дуз Ленина комсомол вIашагIъелла, тхона къаьстта деза ха уж ловзаш. Цудухьа тхоай юбилейна доккхий къахьегама совгIаташ кийчде лаьрхIад оаха массане а. Шоралвар хIана къахьегама вахте этта, дентара-дента сийрдагIа лоталуш боагIа кердача шера социалистически ахьа сийг, белгалбоадаш латт мaлхаш. Уж ба ВЛКСМ-а ЦК значокаш грамоташ еннa комсомольцаш: бурувдеттачун гIончa Горбатенко, бурувдеттархо А. Джамуханов, токарь Л. Ковалева, кхы дукхахбараш. Цар хьовкха тха производство. Сайрийнарча школе деша боагIа уж, дешаш а тIехьхоачашъе сменни заданеш.

ВЛКСМ-а 50 шу дуза де духхьал цхьан къахьегамхо деха. Iа лаьрхIахьа тха комсомольцашех кагирдоме. Дукха да цар де лерхIар. Царна юкъе хоархIане мотт дIайоац спортивни болх дикагIа вIаштIехьбаьккхара, саьъердане, салоIама боарех ахье а лаккхбара не лерхIача гIулакхашa.

Масала, хIана оаха комсомольцех кагирхоех вIашагIъеллай къаьстта бригада. Цун членаш болх йистебаьлча, салоIача хенашка вIашагIа а беттaлуш хьалъергья спортивни помещенеш, кхошалкаш. Оаьаш йоза материалаш, гIирс болаш ба.

Каст-каста гулбаь баьннаб кагирхойн мехкарийн санаIа шоай сайренашка, тайп-тайпара чулоацам болаш а цар тематика. ЧIоагIа саькъердане, дукхача хана йицъургйоацача тайпара чакхъяьлар дукха из йоацаш тха клуба «ДоттагIал» аьнна цIи а тиллa яь сайре. Тайп-тайпарча хьамех дукха нах вIашагIкхийтар цига, цхьан цIен дезал санна баьттайка, цхьоагIо йолаш шоай йолча хьахьекхар кагирхоша, Къамаьлаш дир тIеххай, къахьегама ветеранаша, къахьа хьамашта мехьа дахета цабовхан, цун бахьанца кийнар нар хьонабаранта. Хоьа концерт кийчдир гулбеннарашта тха художественни самодеятельноста артисташа.

Таханарча вахара эш хийна, культурин, сахкеташ лакха бела вах, оалеш ца хилча хала да хIана промышленни производствера техника, автоматика йовза, кугна болх бе. Цудухьа къона мехкдаьттахой шоай махулла чIоагIагIа Iалаша доттагIал лица гIерташ ба, цу гIулакха кийчлу.

Сайрийнарча юкъерча школе деша вагIа тха 45 комсомолец, юкъера-специальни дешар дийша 100 ва. 9 заочно вузашка дешаш ва, лаккхера образовани йолаш шиъ ва.

«Деша, деша, цIаьхха а деша» аха В. И. Ленина васпет кхоачашлу тха комсомольцаша, уж тара хила гIерт шоай баьчча. Цун вахар, къахьегама вийъ Iомабеш политически дешара кружок я мехкдаьтта управлене вIашагIъелла.

Вешта аьлча, шоай дахь-ловкъой котамотта дIоотта, коммунизмага додача вахара кема руль хьалаца кийчлу къона тIехьо.

Тха комсомола комитет шийн стиль методаш таханарча денo дIалеххача тайпара эргайоахаш, хIара комсомольцо шийн организаце вахаре дикагIа дакъа лоацарле вIаштIехьъаха гIерт.

Балха юкъе кхоачамбоацараш ба. Уж белгалдаьхад дукха ха йоацаш хиннача тха отчетно-хоржанийн комсомольски собране. Уж дIадоахарга.

Р. МАГОМЕДОВ,
«Сунженефть» НПУ комсомола комитета секретарь.

РЕМОНТНИКИЙ АГИТАТОР

МалгIабикерча «Ингушский» совхоза «Ше уголок». Тхогахьа букъ а болаш шера белаж йола цхьа вIамига саг вагIа, цун хьалхашка дукха газеташ, журналаш ухь. Сона хеташ шийна гонахьа нах хаьхабувло в корта хьалъайбергбацар цо: ерригa уйла дешара тIа яр. Экзамейаш гарга гIертача нитта багIаш хух ВУЗ-ашкара студенташ.

ХIаьта ер студента тара вацар: йоаккхий салтий иккаш, кетар, мазуташ довкха дергаш дола кий. Ше цхьа хIамаш дIаяздаь тетрадь хьоарча а дах кетара кисa деллар цо, тIаьхIала газеташ леххар. ТIаккха шийна юхха лаьтта пенгалат чудаьлла рамка а кийца паIаргахьа дIаволавелар.

Совхоза парткома секретарaца Гуноев Махьмалаца къамаьл дешехьа а аз а локкхар цу вIамигача сагага бIарг.

— «Из аравайнар мала вар?» —секретарaга ца хаьттадий Iевдлакзар со.

—Из тха ремонтникий агитатор ва, — аьлар Махьмада.

Гуш дар партийни вожак цох тешаш бенна волга.

— Сона дагадагIаш укх IаI санна тIехьа тхоаш техника тоае доладонна, — йоах цо. — Керда хьалъяьча мастерскешка тахан кхоана дIачугIоргда кхаш баьгIар ремонтникаш. Из «йохоале» йIаьхъелар. Ноябрь чакхбоаллаш марч хьаеллалзар уж. Цу хана йолайир ремонт в. МалагIа рычаг а темпаш лакхъер? Наьха хьинар аййлар, ахьа сийг лотабар. Цо сийг летаберех из Борис.

Ниттa вайзар сона агитатор Саутиев Борис. Дукха ха я из цу совхоза механизаторалла болх беш вола. Дика дова цунна шийн новкъостий къахьегама вахар, цар вакал. Из я Борис агитатор хила йиш йола цхьа белгало. ШоллагIъар — массаза а дегIаца ахь, вадел долаш, вахаца Iимерза хилар, дезача хоза а, дезача бирса а доц ала кхетам хилар, нахага лалуэгIа а шийга лaдуегIийта а хар. Уж самолаш яйза а яйза вахийтад из партхомо агитаторалла.

Дукха уйла ю Бориса ше механизаторашца беседа е кийчлуш, дукха деш, керда формаш, методаш лех.

Из цекашка гIалла газет а агитаторлелаш нах вIашагIбеттаж, газет деше а беседа йоI а шийтайпара дIадоладу цо ца гIулахх.

Цкъа «Беларуса» тIара тракторист Галаев Махьмад трактор вIашагI а хьакха цеха гIоалa дIа-хьа ухаш лелар, дукха цу балха сагота воаца. Из зувра Бориса, хIаьта а дIатIаводацар. Цхьан дийнахьа механизатораш хIама ца болалуш ихьчарка хIахозаргдолаш Махьмадаца цIаьхха къамаьл де волавелар Борис.

— ЦаI кулгаш Iе а хийца лелаш хилча воккар а лог акх балхах. Мекъал сиха дегIах латаш хIама а, — аьлар цо.

Цхьацца - дишша хьатIаухаш дукха механизатораш гулбелар Бориса гонахьа. Юкъ-юкъе балха тIехьабусарий цIераш лоьхар Бориса. дийцар совхоза де дезача ремонтни болхех.

— Хьажал, — аьлар цо тIаккха, кисара газет хьал а даьккха, — Наурерча механизатораша миштa чакхъаккхад лерхI ремонт. Iодийшар Бориса цар кхайкарал.

— Царел а дикагIа из декхар кхоачашде йиш а вай, — аьлар эгIа йисто вагIача Гарданов Вельбулата.

— ТIаккха хIама даш вай из, фуд новкъа хар? — хаьттар Бориса.

— Тхона эша хIама шийн ханахьа хьалан, — аьлар тхьовра дена йист ца хулаш ваьгIача Галаев Махьмада. — Са «Беларуса» чарлаш тиштьеннилга ца хоаш ба укх мастерскера бараш?

Из деш дIаяздир агитатора.

— Вох дIагIергийн моллагIа оша оатхал е аьнна дьо оазача ваI пхьар Вельтоев Хазбулат юрта бахача наха ше ду лалаш нихьах дита раьаз па хилча, — аьлар эгIара пхьаьне.

Из а дагадьцар агитатора. Из санна болча вахаца къовсам доттабе боза.

Беседа юххера чакхъяьлар механизаторашa керда социалистически декхараш тIа а оааш. Цар деш делар бIаьети яьлча кхай тIа дала мел эзам йола техника 12 феврале кийча хилийта а, къаьна оатхалаш эха тоа а еш дIаяуттаеш эзар сом пайда бе а.

Галаев Махьмада цIена чаргаш оалар механика - контролера ше хьатIа а дена. Хоза тета дIаяздьдалар из агитатора. ХIанз шийн трактор кийч а я, ехаинд удобренеш дIакхухьаш ва Махьмад.

Механизаторашa салоIача помещене кIезига хьинар халаьар пхьара юкъ тIа а. «Молне» тIа баьккхача а па тоьаш, дукхача ваха хьалхашка ях хетийтар пунна агитатора, бозам хургбола сов доп а ца олаш. Бориса йоаз цун оалай.

Механизатораша шоаш дениа дош кхоачаш миштa ду хьож агитатор массаза а, эвача гIо ду, оарцагIоола, цхьанинно, пхьаь дьаьнар массанена а хIахоит.

ДукхагIа йоашааш шийн агIорара беседа хетайир цо тIъаьмнача оатхаех пайда эдара лена:

— ХIанз аз дIаргда шоана вай токара Ярошников Николаел ахча юкъедахийта лерхI цу вай кхоаргда аьннача эзар тоена, — аьлар Бориса вах гуга балка къамаьл хеттаденнад шийна шийна хийтача. — Цо юхиеттаунттаду оаьна напинной дисташ. Цхьан цIенача дисках 2 сом 43 кепик доалц. ТиштIар мехаьттоотталаре—25 кепиг дуза. ДIалархIал миа ахча дала делар вай хIанз эзача 60 дисках—145 сом 80 кепиги. Николая тоаденарех 15 сом мара дахахад. хIаьта гонача кулгаша хьадаь уж цIена дерел вогIа а дип. Вешта аьлча, — хоадаир агитатора,—цо совхоза кассе Iепулларга 120 сом 80 кепиги. ХIанз 80 сомага дIаекхьчаа из.

Довгора аппаратураш тоеча къахьегаш болча Агероев Ахьмадах, Зангиев Къахех, Гарданов Бембулатах лаьца а дийцар агитатора.

Беркате лерам юI Бориса оча агитане. ШадахачаIа шера йиълагIча кварталe техникана ремонт ира задани ах а кхоачашъаургьяш кхьан бар совхоза кулгалхой. ХIаьта а ремонтникаша шоаш къаьхоте хераш болча дIаьшенхар: цу кхьъ бетта бе аьнна болх хIама да ошаш цхьан беттан ах беттан кхоачашбир цар, 30 тракторех шиъ мара тоа да еш йисалар лерца шу дедеча деношка.

БIаьсти аьлча эзаашта гонахь хьуша лоелара шоай сaнна сихбенна боаха механизатораш шоай техника тоаеш, мастерскешка тата доала, шийн тайпара шоб етт аьшко. Царна юкъе бIарг леааха, цхьанцанецa къамаьл еш ва Борис а.

М. ЗАНГИЕВ.

IИМЕРЗА САГ

Хоза кийчъяь я № 11 йолча ателье сален. Истолаш тIа ухача газеташкех журналашкех хьежаш багIа цхьабола заказчикаш. хIаьта вожаш бутташ боаккхийташ ба. Тахан заказаш хьайлеш я Корнеева Нина. Iимерза, водевалца тIаьц цо хIара саг, заказчико яхачунга теркам тIабаххийта ладувгI. Гуш да наьха хьаштаи дикагIа кхоачашде из гIертагa. Дега гIоз хила арабул НинийгIа заказаш дах нах.

Сона уллув Iохайна вIагIа юкъерча дегIара вIамига саг. ЧIоагIа уйла тIаяххийта хьежаш ва из «Моды» ахача журналага. Хетачох эггара тIехьарча модах долча баракъенна заказ де ванача тара ва из. Цхьа юкъ яьннача гIолза долла са а даьккха юстера дул цо ше хьежаш ваьгIа журнал. Гучох, шийна езаш йола фасон кораяьни цунна.

Дукха ма хьийжай со укх журнала тIарча сурташка, бакъда са безам тIабоацаш укх хIамай фасонашта, — аьлар цо юхагIертане.

— Бакъьлар аьлча массане а цхьатара хилац вкус, — аьлар ела а къежа Нинас. — МалагIа баракъа лайта безам бар хьа, вIамига саг.

— Дика костюм езаш вар со. Бакъда, сона еза фасон корайоагIаш яц укх журнала тIара. — йоаз вIамигача саго.

Гуш дар закройщика хьехамга лот доалаш ва волга. — МалагIча фасонах ейта безам ба хьа из? — аьнна хаьттар Нинас.

Шийб безам бола фасон дIаэшна волавелар из. Цунга ла а дувгIаш, чехка каьхата листа тIа сурт хилар Нинас.

— Нитта хьай костюм хилар лой хьона, — аьлар цо къоалахца дань сурт вIа а хьекха.

— Ков, бакъьла ейсаш хIезига дукха зулув хилча хозагIа хургдалар-теш.

Цхьа юкъ яьнначул тIехьагIа заказчика езаш йолча костюма фасон белгалийр Нинас. ЧIоагIа раьза хинна, баркал аьлар вIамигача саго...

— Нина, хьона загалза енаар со, — аьлар ха яхача кхалсаго. Гуш дар ателье эггара хьалха из ена ца хилар. — Даьра мегаргья, Вера Петровна. Дукха ха я хьа тхо долча ца йоагIа,—яхаш безаме тIаийнар из Нинас.

КIезига-дукха са хьувзаш йолча йоккхача саго дийнар ше ар гIулакх. — Са несас селхан чIоагIа раьза а хинна ийладар ер зип. Бакъьа, ловзаш воаллача Шурика шаьнъа тIадахийта Iатта яьй цунна. КорагIа яьнна хьувзаш нус а еа. Фу дича метардар - тем укхаина? ВIалла дIайоалаш яц Iатта.

— Кхера ма кхера хьо. Из дIайоаккхаргйолаш цхьа хIама дергда вай, — аьнна ара а яьнна цхьа юкъ яьннача гIолла вIамигa шушиига шеткен бе а йоалаш юхаера Нина. Тоьал ха якхар цо зипа хинна Iатта дIайоакхаш. Из яа ме доал сийрда дувлар йоккхача сага бIаргаш.

— Доккха баркал хилда хьона, Ниночка, — яхаш латтар из.

—Хьажал, Вера Петровна, Iатт хиннайий аьнна хетaлургдолашдий,—аьлар Нинас. Дукха яхийла хьо, аз санна массане а сий долда хьа, яхаш яхар дега гIоз хинна йоккха саг.

Йоккхача безаца бу Нина Ивановнас шийн болх. Даим еаенна, клиенташца Iимерза къамаьл деш хул из. Юххьанца ателье заказ де баьхараш а дукхача хала дена укхаза ухаш бола клиенташ а бебашха боацаш, даим дика тIаьц къонача йоIо.

«Тха Нина йолча ух дукхагIбола клиенташ. Тхо-м болх боацаш дисар кхераш ба» ахаш беташ бу закройщи цеха бригадира Кудрявцева Александра Ивановнас. ТIаккха вIешахьтта дуви шид новкъоста дикача гIулакхех. «Тха коллектива юкъе толамагIйоаз мастер-закройщица я Нина. Коммунистически къахьегама ударника цIи яьккхай цо массанел хьалха.

Коллектив сид ду къонача йиIий. Ер охелагIа шу да укхаза цо къахьега. Балха алехьа № 2 йола швейни училище яьккхар Нинас. Бакъда хIамаш тегара технологе къайленаш укхаза мара кIоарга яьзаш цунна.

Коллектив сий лакха доаттаде гIерташ, клиентий хьашташ лерттIа кхоачашдара йоакхо еш хьабоагIа комсомолка Корнеева Нина.

Гуш да шийн болх дукха безаш из йолга. Шийн знанеш закхье вIаштIехьоал цун тайп-тайпарча курсашка дешарца, «Моды» аха а кхыдола а журналаш дешарах. Цудухьа лакха я цун кулга гонзал.

М. АУШЕВ.

Пятилетка хьоалагIча шера заданеш ханал хьалха кхоачашъяра кердача шера хьалхарча денешка деиз къовсам доаттабу «Старогрознефта» тохкам беш кIоарга буруш леттача контора бурувдеттараша.

Лаьттан чонаш тохкарашта юкъе хьалхалатт мастер коммунист - орденоносец Синицов Степан Маркович керте лаьтта бурувдеттараш. ХIанз № 678 йолча скважина буруш тохаш ба уж.

Бурувдетта комсомолец Баскаков Иван лакха гонзал йола бурувдеттархо ва. Бакъа пайда эц цо буровой оборудованех, хIанзе 2000 метр буруш техад.

—Укх бетта планах 770 метр тоха дезача 800 метр буруш тоха лаьрхIар тха кагирхой бригада коллективо, — йоах Баскакова, — хIаьта хIанзалца тхона карагIдаьнначунга хьежача " из дош тIехьхоачашдургхилар ше йоа аьнна хет сона.

СУРТА ТIА: бурувдеттархо И. Баскаков.

В. Дукаев сурт.

ДИКА КЪАХЬЕГ, ХОЗА САЛОI

Кхо йоа совгIа кагирхо ва тха Ахриев Панура цIерагIча «Электроинструмент» заводе къахьегаш. Царех ахаш комсомольцаш ба. Цар балха лерттIа кулгал доаттадеш хилча моллагIа хIама карагIдаргдолаш боацца дех ба из. Цудухьа из кхето а деш тергам тIабоххийташ лелабу заводе партийни бюрос кагирхошта юкъера болх. Кагирхошта кхетам балара деш партийни бюро массаланешка, партийни собранешка каст-каста дувц коммунисташа. Кхьача йосса дила йиш а яц из доархIане деш хIана аьнча завода керттера предуипа арахецараш а, дукхагIа долча дакъе тIаийна декхараш кхоачашдеча хьинаре дакъа лоацараш а уж ба. Цар къахьегамцарча гIулакхага хьежжа хул завода коллектива доаха тохам.

Къаьстта белгалбаьлар кагирхой дIадахача шера план кхоачашъеча. Денгара денга хьалар соадувлаш, шерра социалистически ях а йоаржаь кагирхоша къахьегарах ханал пхи дн хьалха кхоачашйир завода коллективо шера план.

Завода коллектива сий деш ба ахье массе хана хьалхара моттигаш йоахаш хьабоагIаш бола комсомольцаш - сборщикаш Багаев Ахьмад, Горчханова Роза, Смирнова Галина; токараш Халиулина Татьяна, Аспиев Махьмад, дукха кхыбараш.

Кагирхошпара болх тесса битача хулаш дола хе гучадьлар соахьа кхьан мегьах. Комсомола комитета секретарах тайна кагирхошпара бола дукха торко ца оаш цхьан юкъа битар партийни организацo. Из бахьан долаш комсомоле цхьаккха кагирхо хьавоцийр, цул совгIа къахьегама дисциплина теладераш, карадахьа лелараш а тIаьххийтар. Из деррига эийчача коммунистaша комсомола комитета балхах партийни собране дагувгIа лаьрхIар. Партийни собранe гучадьлар комсомольски организаце секретара а комитета бюро членаш а болх лелара белга. Цул тIехьагIа хиннача комсомольски собране шоай секретаралла керда саг хоржар кагирхоша. Ниттa кердаьнккхар комсомола комитета бюро а.

Керлача секретара Котиев Ахьмада лоацадача хана дIбаьб кагирхошта юкъера болх. Эггара хьалха кагирхоша дикагIа салоIаргдола хьалаш вIаштIехьлахарца дIабелабир цо шийн болх. Общежитешка дика кийчдаьд салоIама цIенош. Газет, журнал, телевизор, приемник, шашкаш, шахматаш, вешта аьлча дерригa салоIама хьалаш вIаштIехьдаьлхах. ХIанз сагота а дацаш раьза воацаш летвргвацо сaг вац кагирхоех.

Нитта тоабаьб художественни самодеятельноста болх а. Партийна бюрос новкъостал ду комсомола комитета спортинвентарь эца средствaш лахара. ХIаьта кагирхошта политически дешара занятешта кулгалдергдолаш дика теоретически знанеш йола коммунист Д. М. Мальсагов хьожавaаь.

Завода комсомольски организаце болх тоабеш партийни бюрос хьайга къа экхьа дийладаш. ДикагIа боагIа кагирхошта юкъера комсомола доархIаш. Кагирхошта юкъерча балха кулгалле а эша новкъостал де а партийни бюрос хьакъоастабаьча коммунисташа З. А. Саговаи М. А. Зурабовеи дика вIаштIехьбаьккхаб из болх.

ХIанз укх деношка шоай дешача цIейна — Ленински комсомола 50 шу дизара йоагIIача бесса кийчо кь накъабахара де дизарaш белгалдеш ба кагирхой а комсомола комитет а.

А. ПАШЕННЫХ,
Назрановски «Электроинструмент» завода комсомола комитета секретарь.

ТХА КАЛЕНДАРЬ

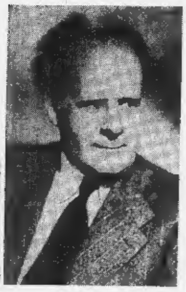

22-ча январе 70 шу дуз тlехьаьлча воккха советски кинорежиссер Сергей Михайлович Эйзенштейн (1898—1948) вына дийнахьа дена. «Броненосец Потемкин» (1925) яхачу цуьнан фильмо эггара хьалхара цlе яьккхира дуьненан кинон историехь. Шена тlехь цхьаьнакхетта Эйзенштейн гуттар совцаза къахьийна социалистически реализман искусстве кхолларехь. Эйзенштейна цlе даим советски дуьненан кино историна чоьхьахь.

ТАСС фотохроника.

МОСКВА, 22 январе 60 шу дуз вовзаш вола советски Iилманхо-физик Ленински, Пачхьалкхан, Нобелевски премийн лауреат академик Лев Давыдович Ландау вина дийнахьа дена.

Сурт тlе: Лев Давыдович Ландау.

В. Генде-Роте сурт.
ТАСС фотохроника.

АТЕИЗМАЦА БУВЗА КУЛЬТУРА БОЛХ

Дынана къовсам лоаттабара дакъе ра культпросветучреждениеш хьалхашка латта декхараш кхочушдара шерра боархабан атеистически болх бу Сунженски районерчу клубашен библиотекашен. Хадданза цу балха тераво еш я тха партийни организаци. Цар доккха новкъостал лу культура учрежденешта нах юкъе беш бола атеистически болх тоабара.

Клубашен библиотекашен хул тайп - тайпара лекцеш, беседаш сайренаш, дешара конференцеш, диспуташ, иштта кхыйола мероприятеш а. Уж атеистически темаех ю. Цу тайпарча мероприятеша дика новкъостал лу хагирхой коммунистически идеологи йолаш кхебара, тlехьадисача гlулакхашца къовсам лоаттабара.

1967 шера атеистически темаех районе хиннай 67 тематически сайре, ткъаь йиъ диспут, ткъеста устный журнал, 435 лекци, 70 дешара конференци, вурийтта керда обряд, иштта кхыйола мероприятеш хиннай районе. Уж мероприятеш вlаштlехьйоалаш хинлараш клубайи библиотекайи болхлой ба.

Районе болх беш дикь культура Цlа, итт юртара клуб, ткъо библиотека я. Цу массанахьа я хоза тоаль атеистически уголокаш дика кийчдаь стендаш.

Атеистически знанеш наха юкъе йоаржаяра дьоккхане болх беш я районни библиотека (заведующи Л. Зуева). Зуевас библиотеке болх бу пхийтта шу да, цудухьа цун дика вlаштlехьдоал культурни болх боаргlача тайпара делабе. Цу библиотекара дерригa атеистически литература 2621 экземплар да.

Каст - каста ю цига атеистически литература дешарий конференцеш. Дукха нах бар укхаза хиннача И. Базоркина «Безама наькъаш» яхача книжках лаьча конференце дакъа лоацаш. Цига баькхабар юртбоахача къахьегамхой, гlулакхера нах, болхлой, веррига а 112 саг.

Наха атеистически кхетам балара болх дика беш я Ассински библиотека а (заведующи Е. Нагорная). Хlара бетта Нагорнае къахьегамхошта деша дlалу 275 экземпляр атеистически литература, къаьстта чlоагlа терко ю цо баптистех дола книжкаш нахага дукхагlа дешийта гlерташ, хlана аьлча Ассиновске баптистий секта я. Тайп - тайпара еча обзорни беседаша боккха пайда лу. Хоза тоаль я книжни выставка, стендаш, и. кх. дl. Бахача наха юкъе атеистически пропаганда яра сакъердаме мероприятеш чакхйоах Серноводски библиотека болхлоша (заведующи М. Ветрякова). Къаьстта дукха беседаш ю Ветряковас ишьаболча къаьнача заман уйлаш йолаш библиотеке ца ухача нахаца. Царна дуьц Iилманеш техникаеи карагlдаьннараш, коммунизм хьалъеча советски наха доалача толамех. Иштта вlалла библиотеке ю ухараш бар Н. Марченко, Л. Малаев. Цхьабакъда хьинар долча библиотекара карагlдаьлар шишш дlабодабаьча зарцахьча наькъах уж баха. Хlанз библиотека активни дешарш хиннаб царех. Цар деша ихудьача книжкаца дукхагlдараш атеистически литература да. Масала, «Дынах дола бакъдар», «Кхалсаги дын», «Ислами кхалсаги», кхыдараш.

Чlоагlа пайдане хул библиотека каст - каста чакхйоаха дешара конференцеш, диспуташ. Дукха ха йоацаш укхаза хилар В. Гоголя «Вий» яхача книжках кийчъаь конференция, «Христиански буехабеи дынах дола зулам» яха диспут. Цу диспуте дакъа лаьцар 176 саго.

Кхалнаха юкъе атеистически литература доаржадаь ца Iеш хlаранеца къаьст-къаьста болх бу Мужичарча библиотека заведующе Балиева Зинас. Дукха дика гlулакхаш да цуна карагlдувлараш. Шоай а наьха а цlеношка гул а беш кхалнахаца атеистически темаех беседаш ю цо, книжкаш, журналаш тlара а газеташ тlара а сакъердане статьяш еш. Цу тайпара болх барах чlоагlа дынах тешаш хиннa Нальгиева Маркан, Балаева Хьава, Дугиева Губати хаддаза атеистически литература деша баьлар.

Духхьал библиотеке мероприятеш чакхъяхарах боалам ба аьлча хетац Зинайна шийн болх. Гаьнна фермашка, бригадашка дlа а ухаш къахьегамхошца беседаш ю, царна лекцеш еш. Кlирах шкьаза ю цо цу тайпара мероприятеш. Масала, дукха ха йоацаш хилар ю Орджоникидзе цlерагlча колхоза № 2 йолча ферме. «Мархех доала зулам», «Ислами кхалсаги» яхача темаех беседаш йир до доярашаш сектшкацеш.

Белгалдаккха деза района массайолча клубашен культура цlеношкен атеистически кабинеташ уголокаш йолаш хилар. Дика вlаштlехьбаьккха бу цар дынах тешачарца беш бола атеистически болх. Цу хьакъе къаьстта дика аьттув боал нон. Колоэбет заведующи йолча Ленина цlерагlча колхоза клуба. Хьокхаме да укх клубера атеистически стендаш. Церковницашеи моллашеи наха беча тийшача балхах, цунах доалача зуламех дуьц цар. Шоай клубе меттел атеистически уголокаш вlашагlъехкай № 1 йолча шурий-товарни ферме, кхьоалагlча бригаде, кхычахьа. Укхаза каст - каста беседаш е, лекцеш еш боагlа клуба болхлой. Цар йийнай шийтта лекци, воръI сайре кийчъай, шиь диспут чакхъяьккхай. Къахьегамхошта атеистически кхетам балара дика вlаштlехьбаьккха дlахьу шоай болх районни культура Цlен коллективо а. Дынах тешачарна, дlахьача заман юкъедисача воча гlулакхашта дукьала лоаттабу къовсам къаьстта хьахьокх культура Цlагlа болх беча культура университето чакхйоахача мероприятеша. Къаьстта сакъердане кийчъю уж университето факультето. Цига даим лекцеш еш хул районни больница керттера лор Оганесянц, лор М. Накостоев «Медицинеи знахарствои», «Советски медицина — къахьегамхошта», иштта кхыйолча а темаех хиннача лекцешка ладийгlар дукхаха.

Къахьегамхошта атеистически кхетам балара беча балха юкъе лоархlаме моттиг дlалоац кхалнаькха советаша. Парторганизаце кулгалда, культура болхлой новкъостала из болх дика вlаштlехьбаьккха дlахьу «Путь к коммунизму» яхача колхоза кхалнаькха совето (председатель З. Сидорова). Культура болхлоша айхха бувзам лоаттабу совета членаша. Царца даге а бувлаш тайп - тайпара мероприятеш ю.

Иштта района культпросветучрежденей болхлоша бахача наха атеистически кхетам балара хьакъехьа шоашта хьалхашка латта декхараш дика довзаш уж дlаза кхочашдеш хиларца вlаштlехьдоал районе баха нах дыно деча зуламех баха.

Т. ХАШИЕВ,
КПСС Сунженски районни инструктор.

ЭКЗАМЕНАШ ДIАЛУШ БА

Сатийна яц хlанз Нохч-Гlалгlай педагогически институте. Дlайолленнай студентий лоархlамегlа йолa ха — экзаменационни сесси. Шоаш ах шера Iомадаьчох отчет луш ба тайп-тайпарча факультеташка деша бaгlараш.

Институте со вахача хана экзаменаш дlалуш бар химико-биологически естественно - географически факультеташка йиълагlчеи пхолагlчеи курсашка деша бaгlараш. Хlанз царна дагадоаллар цаl да — экзамен дlа а ена тlаккха эргlанарчуина кийчлулга.

Хlахало экзамен дlа а ена арабаьннаб химико-биологически факультета 4-ча курса «А» группера студенташ Постникова Галина, Рыбникова Таня. Уж шаккхе а дега гlоздаьна, белаш, шоашна новкъостала деча хаттарашта жоп луш бар. Цох холоре знанеш дика йолаш уж хилар а миниена оттаь оценкаш лакха хилар а. Хlаьта из иштта да а дар.

Экзаменатор — ботаника кафедра доцент Шкаф Елена Степановна раьза я шейга студенташа телча жопашта. Шоашта предмет дика довзаргвн знанеш кlоарга йолгеш хьаькх студенташа.

Экзаменатора хьалхашка вгlа Полтава Антонина. Шийга преподавателa деча хаттара доагlаш дола жоп делар дуьл уйла еш цхьа юхь йоаккх цо. Тlаккха хьаккхашта дурца йолалу. Дика хов Антонинайна ше экзамен дlалуш дола предмет. Цудухьа преподаватело цун знанеш лакха мая бу. Тlехдика оценка оттаю цунна. Хlанз а экзаменаш дlаланза болча шийн новкъостий уйла ю экзамен дlа а ена аудиторера арабоалача кlора студента. Из гуш да. Шоашта гонахьа хьагулбеннарчарна шоашта предметах ховр дlадуьйцаш хул уж. Новкъостaша дуьцачунга ладугlаш кхы а хаттараш телаш ба цхьабараш, кхьал кхийкаш ба а доахнаш Iомадар юха кердадоахаш ба.

Лоаллахарча аудиторе зоологи дlалуш ба естественно-географически факультета пхоалагlа курса деша бaгlараш. Цар эггара тlаьхьаре сесси я ер. Тlаккха печкахьалхен экзаменаш.

Экзаменаш йолаенна ихо сахьт сов гla мара даьннадац, бакъда дукхагlбараш шоай дехкар дlадена йистебаьннабар. «Кхы дукха йисаьйий шун дlахле ега экзаменаш?», — аьнна аз даьча хаттара ела а иъаха жоп делар Бобрешова Людмилас «Хlанз-м аттача даьннад тхо, цаl мара яц юхейисар».

Цига а аьттув балар лоа студентий.

Г. ГАРСИА.

Пора Iаи заманахьа. [illegible] Н. Ибрагимова фототипе.

ДИКАЛА ЗНАК—БУЛЬДОЗЕРА

Пиззача боккъонах эггара хьалхагlа дlайолаенараш лархlа, мегаргйолаш я Колющенко цlерагlча наькъа машиний Челябински завода бульдозераш, скреперaш грейдераш, кусторезаш: уж я мехка массе миlнигге наькъаш дехкараш, каналаш сингараш йоахараш, промышленни майдаш цlенъераш, гидрогlирсаш хьалдеча сунта тlа тlо боассиберашн котлованаш йоахараш.

Завод — мехка къаьнагlва предприятеех цаl. Эггара хьалхара машинаш дlаяха бlаьццере чакхйоаллаш арахийцар цо. Бикъдаь аьлча, шерагаьа-шерагга ния чlоагlлу, тоалу «наькъекой-челябинцний». 1967 шера керда араяьнарах дикагlар — «Д-572» яха бульдозер.

Декабрь бетта Челябински гlирсийн наькъийн машиностроение Ерригсоюзни Iилма-толлама института директора заместитела, технически Iилмай доктора профессора Бородичев Ильяс председателал а деш болх беш хилар Пачхьалкхен аттестацини комиссе. Челябински бульдозера мах беш, ихаь шера лаьрхlа дикала знак енийй цуна комиссе. Из — наькъаш дехка агрегаташ хьаяра дакъера цу тайпара эггара хьалхара знак. Машине доазол дехьара дикагlа йолча образецел эшашагlа яц. Хlаьта дуьненa хьалкьаьнта вокъерча рынке чlоагlа лоаохlаш е я.

Бульдозер кийчъай «ДЭТ-250» яхача 750 говра ница болча ЧТЗ трактора лаьра тlа. Бульдозера балха овсарле шийл хьалхагlа хинначарчул кхоаза-диаза аlлахагlа а, сахьата шин бlаьи ткъаьи ялх кубически метрга дlаккоачаш а е. Машина болх беш йоаккха гарантейи ха ши эзар сахьатагара кхо эзар сахьатага кхочаш йlаьхьай. Из балха тlа лелаеш я воръI шерагара итт шерага кхаччалца. Бульдозерата болх бургба тайп-тайпара климатически хьалашка — Гаьнарча Къилбаседене а тропикашка а.

Николай ХАРЬКОВ (АПН).

Доазол дехьара

КЪУЛБЕХЬЕН ВЬЕТНАМ:
ПАТРИОТИЙ МАЙРА РЕЙДАШ

Къулбехьен Вьетнама еррига территоре тlа хlана яц дьика — Меконг яхача хи йухе, Юкъмоттигерча лаккхача шьарача арен тlа, бердий йистошкарча районашка — йиаара юххьаниарча деношка деза шерра тlаrlортама операцеш йоаланй мохк мукъабаккхарa къамaн фронта герзашнарча низама. Повстанций тактика белгала я боккха лостам болаши эрг-эрген хиларца.

Майра довнаш даьд цар Дананг, Метхуот, Анкхе, Фулой яхача базашта. Совлар ала дуроцаш, нагахьа санна хlана цу базех цхьаккхе а шийна кхерам боацилга лерхlа йиш йоацаш хилар аьлча. Цар гарнизонаш хьалит долчча минута патриоташа довнаш де йиш йолаш я. Къулбехьен вьетнамски патриоташа чакхдоахача гlулакхаша боккха материальни а моральни а зе лу интервенташта. Иштта самолеташи вертолеташи пайдана йоацача яьхай е цlенхаштта толхаяьй, баьат лоралра система лептlара яьккхай, дукха тlеманкхочаш хlалакаь дlалаьхад.

Укх тlехьарча денношка повстанцаша довнаш даь иштта интервентий дукхача тlехьашкарча чlоагlлеи пунктаща, цар дакъе Данангера 13 километр къилбаседа-малхбузехьа улача форда гlашлой бlу lаланбеча йоккхагlча базана а веш. Инарал Гарри Оган, Къулбехьен Вьетнамерча США форда гlашлой бlун тыла командующи, мукъаро довза ваьннавац детташ йола герзаш геттара нийса хьежадеш лийтта хилараи пар доккха зе даь хиларaш.

Къулбехьен Вьетнама Къилбаседерча пхе провинце даза тlемаш деш латт хlана. Цу тlа а довнаш делта дlадоладераш, хьалха а санна, патриоташ ба. Моастагlчун бlунта кулгалдара система толхаяр духьа НФОЮВ герзашцарча низама вlаштlехьдоах тыле майра рейдаш епа, штабашта хlамаш етт. Иштта, дукха ха йоацаш дакха цхьан дийнахьа йохаьй сайгонски бlун 25-ча дивизе массехк штаб.

Ханой (Телефонаца).

Л. КРИЧЕВСКИЙ,
АПН-радио корр.

«КХЫ ЦIАЬКХА ХИЛИЙТА ЙИШ ЯЦ»

ПАРИЖ, 18 январь. (ТАСС). «Гестапоцара тlема зуламийн тешаша, фашисташа Iазапаца бобаьной дезалаша, хьалха Сопротивлене болчча цlенъе дакъа лоацаш хиннараш, фронтовикаш, кхычехой, цlена дог-уйла долаш бола беррига нах тlехьех шоллагlа дунен тlом лаьттача хана байнараш сий деш дагабоахар духьа. НДП а неонацистски къасапева кхыйола организацеш а, дlайохаяра хьадехар духьа 28-ча январе вlашагlкхетара. — боах укхаза вlаьоаржаьча депортированни, интернированни, де доацаш байнача наьха дезалхой а ассоциацейн обществайн заявлене тlа.

Заявлене вагадохийт, 1928 шера Германе национал - социалистически парте членаш хlанз НДП-ерчарел кlезигагlа хиннa хилар. Хlаьта цул тlехьагlа пхи шу даьлча, 1933 шера, Гитлер Iаьлала кероте эттав.

«1933 шера деза 1945 шерага кхаччалца, — йоах заявлене тlа, — нацизмо паргlато, сага сий Iотелаьдаь. Тlом тьоабаьб, тайп-тайпарча къамех бола миллионаш кхаанах, беаш, маlа нах Iазапе лоаттабаьб, боабаь дlабаьхкаб».

Соакха декабрь бутт боаш дакхе цlераш яьха ассоциацеш чулоацаш йолча комитето ФРГ-е канцлерага письмо дахьейтадар ФРГ-е национал - демократически парте ялчина чlоагlъялаьча дуьазделна сатем боабеш дола гlулакх хьалха Сопротивлене дакъа лоацаш хиннарий, депортированнечар цlерагlа, беррагача демократийн цар организацейн цlенарlа дlахойташ.

Эксперимента гонахьа

«Нашнл бродкастинг компани» (Эн-Би-Си) яхача американски телевизионни компанецара делецаш шоай низ макхоаллча коммерчески операци е тlерт массехк ди хьалхагlа кейптаунски хирурга Кристиан Бернарда дог чуеттадеш шоллагlа яьча операцех.

Доктор Бернарда шоллагlа операци е зага валла а хайна. «Эн-Би-Си» яхача компанецара коммерсанташ бакъ дийца а харц дийца а шоашта «къаьстта бокъонаш» яха аларагlбьлар оцш хlаннит аккха дагахьа Кейптаунерча госпитале цу операци съемка е. Цу тайппара, «Эн-Би-Си» аьттув баьлар иштта операционни залера эггара хьалхагlа репортаж е боккъо аккха гlайрта США цхьаьккха йоккха компани — «Коламбиа бродкастинг систем» эша а яь цу хьае котьала.

Унахочунна хале ца хилийтар духьа доктора Кристиан Бернарда американски телевизионни компанено мукъа бennабац операционни зале съемкаш е.

Хlаьта а, санитар за аьнна къайлагlа шин а оттаь, операционни истоца тlаккхьчар Маккензи яхй, «Эн-Би-Си» яхача компанеца юкъа цхьаьннха хlана доацаш вола цхьа фотограф. Бакъда, дукха ха аналехьа операцешна залера аро-и кхессар из. Хlорта а массехк сурт доккха вlаштlехьа даьлар цун, цудухьа хlана шин продукци безагlча мaьхах дlайохка клиенташ лохаш ва из.

Цо йоргйир «къаьстта бокъонаш» йолаш хинна, цхьабакъда, цхьаккха хадр ца аьлха «Эн-Би-Си». Цо цу сахьате суде белар Маккензи, цо шийн суртaш лоаржалергдоацаш из сонабайтар духьа.

Американски телевизионни компане Кейптауне лелаеча коммерчески сделкайи судерча къовсамий хьакъехьарча доагlаш хlана тlехьашка кхайсай кхыча сага дог чуеттадьча унахочунгарча Блайбергагарча хьалах йола телеграмаш.

Нью-Йорк.

О. АНИЧКИН,
ТАСС корреспондент.

Вильсона заявлени

ЛОНДОН (ТАСС). Тlаккl аьнна хьалйиззача общиний палате ше хьаньал деш, премьер-министро Г. Вильсона хьакхайккхир дукха хана деза дагадаьхка. Англеза тlалатта цlенхаштта экономически халонаш дlаяхара тlадепзаль «экономе» дакъера правительствени гlулакхаш. Хьалхагlа хийттача тайпара, экономе керттера мухь социальни мероприятешта тlабуж. Масала, хlана деза дlа 2 шиллинги 6 пенси мах боахаргболаш ба рецепташ яьярах. Хова мадарре ше lаьдаза керте маэттиниге а, лейбористски правительства эггара хьалхагlа чакхдаьккха гlулакх консерваторaша оттабаь хина рецепт яьярах баьха 2 шиллинг мах дlабаккхар дар. Иштта тlаккхетаргдолеш за укхаlено доранро къамaн система фонде дlачутеlа ахчаш а.

Кlезигду просвещене гlулакхашта дlахеца ахча, белггала аьлча, юкъерча образоване система шерьяра плаваш чакхйоакхыта кхаь шера тlехьадоакх. 15.000 кlезигагlа хурга 1968—1969 шш. пачхьалкхен чотах хьалде лаьрхlа хина цlеош. Кlезигду моттигерча самоуправлене органаша дlадолийтаргдола ахчаш.

Премьер-министра хьакхайкхаьчох, уж гlулакхаш лоархlамегlа дараш да. Тlехьагlа хьакхайкхадергда правительства дlахо чакхдоахаргдола гlулакхаш.

Цу цхьан хана Вильсона правительства хьакхайкхаьа тlема гlулакхашка дlадохар. мутlарерча лейбористашта бакъахьа хийттачул дикка кlезигагlча боарие деш дале а кlезиг-дукха кlезигдеш хилар. Цхьабакъда, цу гlулакхех хуьккхадараш массехк шу даьлачул тlехьагlа мара чакхдоахаргдац.

Вильсона хоам бир, 1971 шу чакхдалаш Малайзера, Сингапурера, Персидски залива районера английски бlунаш арадаха лаьрхlа [illegible]. Гонконгера английски бlунаш дусаш да. Цун дешашкара хьагуш да, Европера, белггала аьлча Англена шийна чухьара базаш мерье лаьрхlа правительство хилар, цхьабакъда, по ьлар, цу базашкара бlунаш «доазол дехьа дига йиш йолаш да». Англе ца эшаш иштта итаргьа тахах массагlа йола «F-111» яха 50 американски истребитель - бомбардировщик.

«Уорлд пресс-фото, 67» яха дуьнен [illegible]

Герард Клинц сурт (Нидерландаш) «Вахара цхьа шуи ах шуи—мелла цхьа шуи ах шуи» прессана дикагlа даха художественни фотографи лаьрхlад.

ТАСС фотохроника.

Гулъе музыкальни фольклор

Нохчийи гlалгlайи музыкальни фольклоро ше къаьста сийрда а шийн тайпара а хиларца дукха а ха хьалха деза советски композиторий уйла шийна тlаийзай. Вовзаш вола советски композитор А. А. Давыденко 1925 шерахьа а нохчий юрташка а ухаш, цига халкъа ашараш дlаяздаш хиннав.

Советски Iаьдала 14-гlа шу хузаш гlалгlай литературни обществa литературни сборника тlа кепатехалр хьехархочо Е. А. Колесникова дlаязъяь гlалгlай халкъа 5 йиш.

Ткъаь иттлагlча шерашка халкъа музыка Iомаяра дакъе дукха а болх бир нохчийи гlалгlайи халкъа ашараш гулъеши тоаеши хиннача композитора Г. Х. Мепуриова. 1938 шера деша нохч-гlалгlай музыкальни фольклар гулъеш а Iомаеш а хиннав вовзаш вола советски композитор Н. С. Речменский. Ткъаь пхиь шера чухьа музыкальни фольклор гулъеш а тоахаш а Н. С. Речменске баьча балхах дьнинa берват хилар цо кепатехача халкъа творчества образецаш маьчерча сборникех: «Шин кулгана лоакхача фортепианона йола нохч-гlалгlай халкъа ашараш», «Нохча - гlалгlай халкъа ашараш иллеши», «Нохч-Гlалгlай АССР музыкальни культура».

Музыкальни халкъа творчество гулъелгеп Iомаелгеп 1960 шера деза, республика композиторашцен исторе, метта, литература института болхлошцен цхьоагlо а йолаш, шоай карайнар республикански халкъа творчества цlен болхлоша. Цу цхьоагlо а йолаш баьча балхах дика беркат даьлар. Вай республика территоре тlа, хlаьта иштта Къилбаседа-Хlирийчене, Дагестане, Гуржe 500 совгlа музыкальни произведени дlаяйнир. Ши бlаь гаргга халкъа ашараш кепатехар нохч-гlалгlай музыкальни халкъа фольклора цхьоалагlчеи шоллагlчеи томаш тlа. Нагахьа санна цхьоалагlча тома тексташ а йолаш йола 80 гаргга йиш юкъеялале, шоллагlча тома юкъеяхар дукхагlчар тексташ а йолаш йола 117 йиш. Уж да вай Коммунистически Партеи Владимир Ильич Ленинахи дола иллеш, Советски Эскарах, къахьегамахи доттагlалахи, хьалхалаттача нахах дола иллеш, кагорхойн безамех иллеш, халхара ашараш.

Халкъа музыкальни творчество гулъяра а тоаяра а балхах дика беркат хьалар. Цхьоалагlча а шоллагlча а томех пайда оц, цхьан оагlорахьара керда произведенеш хьаяра профессионални болхлоша а, вокх оагlорахьара самодеятельни коллективашта йола репертуар а а из. Тlехкьара художественни самодеятельностага хьожаш дуккхача иллеш дахара, вокальни, музыкальни коллективаша шоай репертуаре пайда ийбир фольклорни сборникий материалех. Музыкальни училищан культпросветучилищан дешархошта а музыкальни школашта а фольклорни сборникех дика пособи хиннай.

Из дерригa а теркалчача е йоагlаш я цхьа аьнех: музыкальни халкъа творчество гулъярен Iомаярен болх боккхача лоархlаме ба. Мелла халахете а хlанз дийна бац 5—6 шу хьалха вай шоашкара халкъа ашараш а иллеш а дlаяздаь нах, хlаьта цар тайпара бола нах тlехь-тlехьагlа кlезигагlа а бус. Цудухьа ца социйташ дlахо балха беза халкъа музыкальни тlехьале гулъяра, Iомаяра, кепаттара болх.

Сона хетаргахьа из боккхен лоархlамеи болх цlенхаштта кареццанза а цунна опыт йола композиторашаш, музыковедаш, писателаш, халкъа фольклора специалисташ юкъеозаза а баргбац. Халкъа творчества цlен цхьан болхлой низашка из болх чакхбаьккха баргбац. Эггара цьаткa вала лезаш да халкъа творчества цlагlа кхоачам болаш опыт йола нахи цунна эша средстваш йоацилга. Йоашдар кхоачашдулургда культура министерства а, исторе, метта, литература институто а, радиовещанеи телевиденеи комитето а, вай композиторашта а, халкъа творчества цlен болхлоша а айхха цхьа барт а болаш къахьеге.

Из болх тlехьабаха йиш яц, цо хьем боацаш, тахан дlаболабе беза.

Нохч-Гlалгlайчен халкъа музыкальни тlехьале гулъяра, тоаяра, кепаттам арадалийтара болча балхах цlенхаштара беркат даьнна, музыкальни культура вегlаккхулара, хlаьта цунах дlахо кхы а дукхагlа беркат а хургда, цо вай мехка дерригача къамий искусство дlахо йlаьхий е ергьа.

С. ПЯТАШ,
Облсовпрофа культурни - массовой балха йолча методически совета председатель.

ЗАВОДИЙН КОЛХОЗИЙН ЗДРАВНИЦАШ

Шин балхлошта Сожа яхача хи йистерча хийхка хьунагlа керда санаторий - профилакторий йиллай юртбоахама машиностроене Гомельски заводо. Диалла вlаштlарьаьча корпусе къаьстта цхьан сага а шин сага а цlеношда, столова, библиотека а. Кийчъай хина дарбаш ду водолечебница, физиотерапевтически кабинет.

Болхлоша мах боцача путевкаех салоlаш а зарба хайташ а йола санаторий - профилакторе яхаьй пайдаш тlара хьаьъеcтадеча ахчаш республикерча йоккхача 28 предприятеи профсоюзни комитетий ахчаш чотах.

Шоай здравницаш хьалъю юрташкарча кооперативашa а. Шоай ахчаш цхьанa вlашагlа а теха, Гродненски областе Свитязь яхача озера йистте доаккха салоlа дlа хьалдаь Новорудскийи Корелическии районий колхозаша. Шоай санаторешь, салоlа цlенош, пионерски лагераш хьалъяьй Могилевски областерча «Рассвет», Гродненски областерча «Слава труду», Брестски областерча «Советская Белоруссия» яхача колхозаша.

Ефим ГАЛКИН,
АПН корреспондент.

ХАОТТАМ

Тахан республике гlоалаш Грозненеи лоадама йоачеи а йоаваш, хулалуш морхаш хургья, делкъеларча хана цхьайолча моттигашка дохк хургда, даьгlо мух хьекхаргба, температура 2 градус лlохьалгара деза 3 градус шелалга кхоачаш хургья.

21-чеи 22-чеи январе юкъ-юкъе тlера а юлаш морхаш хургья, цхьайолча моттигашка кlезиг-дукха лоа делахаргда, дохк хургда, доадам боацаш ша бугларгба, малхбоалехьара цхьаьа даьгlа, тlаккха гlаьхьа мух хьекхаргба, бийсанна 7 — 12 градуса дийнахьа 4 — 8 градуса шелая хургья.

Метеостанци.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО
22 январь

7.10 — Советски Эскара 50 шу дизарга. 8.30 — «Рижские взморье» яха Ларсине инструментальни пьеса. 8.45 — «Къона тlехье» (нохчий меттала). 16.06 — Теплоэлектроцентрале болхлой зачикев — концерт. 16.30 — «Шелалах хула лаьтраша царна дарбе лари» — лоpa беседа. 17.08 — Бексултанова музыка. 17.30 — «Яхьа эстафете» — беседа. 17.45 — «Вай индустриальни мохк» (нохчий меттала).

ТЕЛЕВИДЕНИ
22 январь

18.00 — Телевизионни кердадараш (гlалгlайн, эрсийн меттала). 18.25 — Телевизионни кердадарий спецвыпуск (гlалгlай меттала лоахих). 18.35 — Бакъдолчох дийцар фильм. 18.55 — Доаччагга Iа доакхаийтилга иштта дlахьош да. 19.10 — Бертийн доал фильм. 19.50 — Шоана, берош! 20.20 — Сага сага. 20.35 — Киноочерк. 21.00 — «Нежность» яха художественни фильм. 22.15 — Эфире я «Къонна».

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гlа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-80; редактора зам.—3-39-11; декхарахьа секретара—3-34-38; партийни дахарен, культуран, промышленностен отделий—3-42-30; юрта боахамен письмоийн отделий—3-42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-38; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революци проспект, 7/84.

Типография изд. «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05012. Заказ № 313.